

308771

ప్రతిది నమస్కరించుట కు

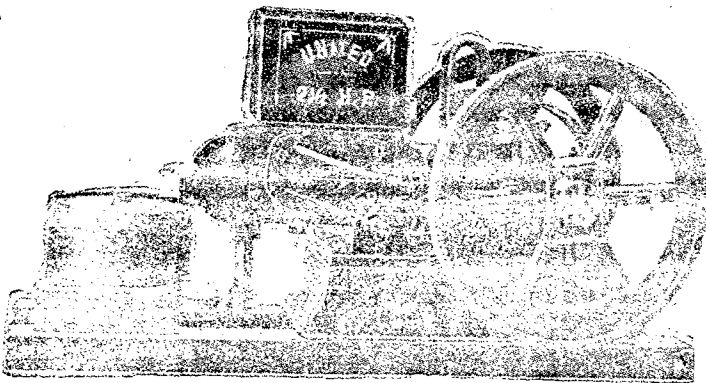
VOL. 3,
సంపుటము. 3.

చెన్న పట్టణము 1916 నంబూజునెల 27 వ తేది మంగళవారము
నామ సంవత్సర శ్వేత మాస బహుళ చాది ౧౨.

NO 74

సంచిక ౭౪

యునైటెడ్ మెట్రోలు యింజనులు, పంపులు

ఇదిగత కన్నుడును మనము కనియూ
వినియూ యెరుగఁజుటకంటెయూ సాధారణ
యూగా నీగుత్తుకొనుటకు ఉపయోగింప
బడుచున్న యెలెములు మోటారు వగైరా
లన్నిటికంటెను నులభముగా పనిచేయు
బడుననియూ అతిస్వల్పధరలకు దొరకు
ననియూ అయిన యావిన్ని యింజనులు,
పంపులు క్యూవసాయవాగ్గను, తిరిగిర చిన్న
మిషనులను స్వల్పం త్రమగా స్థాపించి
లాభములను పొంద గోరువారికి వాగ్గ
పాలిటి భాగ్యదేవతలవలె నుపకారినివి.

ఇవిచిన్న పిండియంత్రములను, నూనెయంత్రములను, పత్తియంత్రములను, ధాన్యపు యంత్రములను, సోదా
పాటకు మెషీనులను, అచ్చయంత్రములను నడుపుటకు అతి యుపయోగకరములైనవి.
ఇవి కిరణవాయుమీద అతిస్వల్పకరముగా పనిచేయుచున్నవి. యెటువంటివాని చేతనయినను నడుచుటయు.
109 చలమువారలు ఈక్రింది చిరుగామాగల సోల్ పేటెంట్లుకు వాగ్గి యావత్తు సంకతులను తెలిసికొనగలరు.
డి. యల్. శాస్త్రి అండ్ కో, 20, సి. నెకండు లైను బిచ్, మదరాసు.
వాగ్గించి: తెజవాడ.

భూత, ప్రేత, విశాచ, పీడ నివారణి.

ఓం

బాలగ్రహ, అకాల మృత్యు సంహారణి.

వెల రూ. 1-4-0.

దేవదత్త విభూతి

తపోలాభము ప్రత్యేకము.

పరమసావనంబగు నీ విభూతి హంత్ర యుక్తముగా నొక ఈశ్వరోపాసకునిచే నుపహర్యబడిన దశకుట
సాధారణముగా చంటి బిడ్డలను, నూలికా గృహములను, మనో దుర్గుణులగు స్త్రీ పురుషులను అవహించి
పీడించు గృహభాధలను నివారణజేసి సౌభాగ్యవంతులగు వానరులతో జనుబోధయై, బంధవిమోచన, కలహ
కాంతి, సర్వగృహ కాంతి మొదలగు మనోవాంఛలను సిద్ధిపరచి, ఈశ్వర భక్తియందు అనురాగ వంతులగున,
విద్యార్థులను భారతీయ ప్రభులుగను జేయగలుగును. ఇట్టి ఆభయ ప్రాప్తికరమైనట్టియూ, సర్వ ఆస్థ కాంతి
వాయునియు నగు నీ దివ్య విభూతిని విశేషలంఛన ఉపయోగించి నవాశ్రయ కృతచే అభీష్ట సిద్ధి గాంతును.
దీనికి సంకేతము లేదు. ఇందుకు భృతీభూతముగా ఉపాదానము భక్తితో నిచ్చు దీర్ఘమును ఈశ్వరార్పితముగా
బీద వారాహుల సంరక్షణవగాను వినియోగించబడును.

ఇదిగాక ఈ మహాదేవాలయమున ఎట్టి ప్రతిఫలములు కొరకయే యోగశక్తిచే
వ్యాధులు నివారణ జేయబడును.

473 చిరునామా:— మహాదేవాలయము, శికింద్రాబాదు.

13-6-16 Devar's Divine Healing Elysium, Secundrabad, DECCAN.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జి మొదలగు వానికి వేరెత్తినది.

తామర ఒకవిధమైనపురుగువలనచర్మముమీదగాని, వెండ్రుకలలోగాని, గోర్లలోగాని, పుట్టవచ్చును.
పురుగులలోని శేదమునుబట్టి తామరలోను 2, 3 శేదములుగలవు.
రాజారాణి గుర్తుగల తామరతైలము పూతినాశకములగు చాల
మంచి మందులతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచినది. అనేక
యెండ్ల నుండియున్న తామర నాలుగైదుసారులు రాచినతోడనే
పోయినదని వేలమంది మాకు వ్రాసి యున్నారు.
కావున తామర, తీట, ఏనుగు గజ్జి మొదలగునవి గలవారందరు
ఈతైలమును ఒకసారివాడి చూడగోరెదము. వెల 0-4-0.
దీనినిరాచిన మంటయుండదు. చర్మమునలుపెక్కదు. పుండుకుడదు.
అమృతాంజనం డిపో 7 తంబులెట్టి పీధి జార్జిటవును, మదరాసు.

శారదాంబ

స్త్రీధర్మభోధిని యనునాటకం

శ్రీనివాసరామనాటక వ్రాసినది.

సంఘమురాచార సంస్కరణమునకు

మార్గమందు జాకుబీదనది, అందరును

జదివి, తీరవలయును.

వెల 0-4-0 మాత్రమే.

ప్రొద్దేజ ప్రత్యేకము.

చిరునామా:—

అంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము,

7, తంబులెట్టి పీధి జార్జిటవును, మదరాసు.

నాటమెప్పుక నేయింపాడు నేర్పరి నుమతి.

ఆంధ్రప్రదేశ్.

నూజివిడుట ప్రస్తుతము

జాయంటు మేజిస్ట్రేటు యెదుట విచారణ.

(మా పోలీస్ విలేజులకు వద్దకుండి)

జెజాడ బాను 28:—నూజివిడుట ప్రస్తుతము, జెజాడ బిడెల సక్రమమున కీర్తిమేలులను రాజారంగయ్య అప్పారావు బహద్రుగారి మరణశాసనముల ననుసరించి బిడ్డగా నుండి బిడ్డలు తాలూకు డెబ్బదివేల రూపాయలను ఒకటికంటె పెక్కున పర్యావరణము తమ స్వలాభముకై దురుద్దేశముతో వినియోగించుకొనిన నూజివిడుట వేంకటేశ్వరాచార్యుగారి మీద తీసికొని రాబడిన అభియోగము నిన్న తిరిగి విచారణకు వచ్చినది.

ప్రజాతాత్పర అయ్యగు గారు తమ క్రాను కరీకులో నిలుప చెప్పిరి.— నేను 1905లో 1906 లోనో ఈసంక్రమముల నున్నా ఇనప్పెక్కున నుండినది. తరువాత నూజివిడుట నున్నాను గూర్చి నాకు తెలియదు. నా సాక్ష్యములో చెప్పిన దంతయు ప్రతి ఇనప్పెక్కున తెలియదు. వారికి తెలియని సంగతి ఏమియు లేదు. నేను బోయిన సారి సాక్ష్య మిచ్చుటకు వచ్చినపుడు గూర్చి ఇనప్పెక్కున వేంకట్రామయ్యగారిని చూడలేదు. ఆయన సాక్ష్యమును నడలుకొని ఆయనకు బదులుగా నన్ను ఎదులకు సాక్షిగా వేసికొనినానో నాకు తెలియదు కాని నేనెప్పుడు అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగను డిప్యూటీ డైరెక్టరుగను పనిచేసి యున్నందువలన బిడ్డలను గొంటు దరఖాస్తులో మంజూర చేయబడు గురించి నాకు తెలియనని కాబోలు నన్ను సాక్షిగా వేసికొని యుండవచ్చును. ఆయనోగ్రహణము నేను చేసి యుండినను నాకు తెలిసిన సంగతులు ఏటి ఇనప్పెక్కునకును తెలియదు. గొంటులు మంజూరుచేయుటకై ఇప్పుడు ఏ నిబంధనలు అయిపోయినవియు నేను చెప్పజాలను.

జ. నరసింహయ్యగారిని బ్రాసుకరీకు చేయగా వారిట్లు తెలియజేసెను.—

బిడ్డలెక్కులను నేను క్రమముగా ఆడిటుచేయలేదు. క్రమముగా ఆడిటుచేయుట యనగా నగదుచిత్తాలతో నావర్తన ఆదారము నరహితులు, ఆకర్మాతో ఆపవద్దవ్వకు తయారుచేయుటకు లెక్కలతోను యితర లెక్కలతోను సరిచేయుట, ఇంకను లెక్కలు వ్రాసినవారి వద్దకుండి సమాధానములను తీసికొనుట. ఈ ప్రకారముగా నేను ఆడిటుచేయలేదు. జమాఖర్చు బాలితాను తయారుచేయుట ఆడిటుకు పరికరము. తయారు చేయబడిన జమాఖర్చు బాలితాను ఆడిటుచేయుట మాత్రమే ఆడిటుకు పరికరము కాదు. కొరవల్లుకు లెక్క జమాఖర్చు బాలితాను తయారుచేయుట ఆడిటుకు జరుగుతు లేదు. కేసులో జమాఖర్చు బాలితాను నేను తయారుచేయలేదు. లెక్కలలో దొంగతనములు పట్టుటకై జమాఖర్చు బాలితా యవసరమని నాకుతోచును.

ఆడిటుచేయుటకు జమాఖర్చుబాలితా ఉపయోగకరముగా నుండునని కొద్దువారికిని ప్రశ్నకు సాక్షిసమాధానము చెప్పెను.

ఆడిటుకు నియమించుచు 24-11-15 తేదీని కొద్దువారు యిచ్చిన యంత్రప్రకారము నేను చూడలేదు. ఆ ఉత్తరువు విషయము ఫిర్యాది నాతో చెప్పినాడు. ఉత్తరువునకును ఫిర్యాది నాకుమాత్రము. లెక్కలను క్రమముగా ఆడిటు చేయవద్దని ఫిర్యాది నాతో చెప్పినాడు. కొంతమట్టుకు కొద్దువారి ఉత్తరువు ప్రకారం నేను పనిచేసినాను. నేను క్రమముగా లెక్కలను ఆడిటు చేయలేదు. క్రమముగా ఆడిటు చేయవద్దని ఫిర్యాది చెప్పటంతో నన్ను తప్పువారిని పెట్టలేదు. లెక్కలను ఆడిటుచేయుటకై గవర్న మెంటు ఆడిటుకును గాని లేక చాలాకాలమునుండి పనిచేయుచున్న ఆడిటుకును గాని ఏ గొంటుచేయవలసినది ముద్దాయిగనుక కొద్దువారికి మనివిచేయబడినపుడు నేను యున్నాను. ముద్దాయి తాలూకు ఆడిటుకు ఎదుట నేను లెక్కలను ఆడిటుచేయ నలయునని ముద్దాయి కొరవల్లు నాకు జ్ఞాపకములేదు. లెక్కలలోని లోపములను కనుగొనటకై నాకు ఫిర్యాది డెబ్బిచ్చుచున్నాడనియు నేను జ్ఞాపకముగ ఆడిటుచేయవలయు కొద్దువారికి ముద్దాయి జ్ఞాపకముగా మనిచేసినది నాకు జ్ఞాపకమున్నది. ఉదయమున నేను సాయంకాలమున ముద్దాయి తాలూకు ఆడిటుకును లెక్కలను ఆడిటుచేయవచ్చునని ఫిర్యాది జ్ఞాపకముగా ఆడిటుచేయవచ్చునని ఫిర్యాది జ్ఞాపకమున్నది. ముద్దాయి తాలూకు ఆడిటుకు నేను ఎప్పుడు చూడలేదు. ఒకసారి ఆయనను నేను కొద్దువారి చూడినాను. ఆయన నేను

భగవాంశర్మ గారు. నేను బ్రహ్మలెక్కలను పరీక్షించినాను. క్రమముగా ఆడిటుచేయవలసినదని ఫిర్యాది అడిగి యుండిన యెడల యట్లే నేను చేసినందును. నేను ఏమిచేయవలసి యుండునని ఫిర్యాదిని అడిగినాను. నాకు లోబలప్రకారం డెబ్బిచ్చి ఇచ్చెదను. నేను లోబల నూరు రూపాయలు ఆడిగినాను. ఫిర్యాది నాకు లోబల నూరుకు ఎనబది రూపాయలు వంతు యిచ్చుచున్నాడు. ఒకసారి 1200లు మరయ్యెనని 480 లు ఫిర్యాది నాకు యిచ్చినాడు.

బ్రహ్మతాలూకు జమకట్టబడిన పద్దులు ఏదైన కమర్సు న్నానో యని ప్రశ్నించగా ప్రశ్న ఏమియ్యవలెనోకాతడస సాక్షి సమాధానము చెప్పెను.

జమాఖర్చు బాలితాను తయారుచేయుటకు గాను క్రమమున ఆడిటుచేసినపిమ్మట జమకట్టబడిన పద్దులను కనుగొన గలము. జమకట్టబడిన పద్దు ఏదైన కమర్సునని నేను చెప్పజాలను. కొద్దువారు లెకు విషయములను గూర్చి కనుగొనుచున్నారు. బ్రహ్మలెక్కలలో జమకట్టబడినసాక్షు ఉన్నదా? ఆసాక్షుల ముద్దాయి ఏదైన తనస్వలాభముకు వినియోగించుకొన్నదా? యివి విషయములను కొద్దువారు కనుగొనుచున్నారు. ఏనిలో నెదిమయములను గురించి నేనెమి కనుగొనలేదు. బోద్దువారి ఉత్తరువు నకలను నేనుచూడక బావుటయే దీనికంతకును కాణము. బ్రహ్మలెక్కలను సావధానముగ చూడుచున్నందు ఫిర్యాది అనుగలేదు. కొన్ని విషయములకు కనుగొనుచునని ఫిర్యాది నాతో చెప్పినాడు. నాకేమి సందేహములు కలిగి నపుడు నేను ఫిర్యాది కిట్లనడిగి సందేహము తీర్చుకొంటిని. కొన్ని విషయములను గూర్చియే లెక్కలను పరీక్షించవలసినదని ఫిర్యాది నాతో చెప్పినాడు. కొద్దువారి ఉత్తరువుకు ప్రారంభమున పిమ్మట నాతో ఫిర్యాది చెప్పినాడు. బ్రహ్మ లెక్కలలో జమకట్టబడిన పద్దు ఏదైన ఉన్నదేమో కనుగొనుచునని ఫిర్యాది నాతో చెప్పినట్లు జ్ఞాపకము లేదు. ముద్దాయి చేతికిచ్చిన బ్రహ్మ సాక్షును ఏమిచేసెనో కనుగొనుచునని ఫిర్యాది నాతో చెప్పినాడు. రిపోర్టు నేనే వ్రాసినాను. దాని నెడకు నాకు చెప్పలేదు. నాపోర్టులో ఉన్న Vicissitudes అనేమాటకు Changes అని యర్థము.

ప్రశ్న:—ఆమాటలో ఉన్న అక్షరముల చెప్పకు? జ.—Vicissitudes

ఈమాటను ఉపయోగించుచు చెప్పిన వారెవరో నాకు జ్ఞాపకము లేదు. నేను లెక్కలలో గట్టిపాడను గాని అంగభాషలో గట్టిపాడను గాను. నేను మెట్రిక్యులేషను కరీకు యిచ్చినాను. రిపోర్టు మా సాయ దాను నేనే వ్రాసినాను. రిపోర్టు లైపు కొట్టించుటకై ఫిర్యాదికి యిచ్చినాను. అప్పుడు నేను ఉపయోగించిన మాటకు బదులుగా నామాటను ఉపయోగించిరి. నేను మొదట వ్రాసిన మాట జ్ఞాపకములేదు. ఆమాట చేయుచునని ఫిర్యాది నాతో చెప్పినాడు. అసలు మా సాయదా నావద్దలేదు. లైపుకు యిచ్చిన తరువాత తిరిగి నాచేతికి అది రాలేదు. అది లైపువద్దనో ఫిర్యాదివద్దనో బహుశ: ఉండవచ్చును.

ప్రశ్న:—Fluctuations అనేమాటలో యిచ్చి అక్షరములను చెప్పకు.

జవాబు:—Fluctuations ఈమాటను నాకుమని నాతో నేర్వకును చెప్పలేదు. నేనే దానిని వాడితిని.

నేను చాలాలోబల కిందకు పాతకాల వద్దతిన్నాను. నేను వెంటనే మాటలలోను అక్షరములకు చెప్పలేదు. నేను లెక్కలను పరీక్షించినప్పుడు ముద్దయతో గాని ముద్దయ తాలూకును నమస్థలతో గాని ఉత్తరప్రకృతిత్రయము జరుగలేదు. ముద్దయతో నేను గాని నాతో ముద్దయ గాని మాట్లాడలేదు. నేను లెక్కలను పరీక్షించినప్పుడు ముద్దయవద్ద గాని ఆయన నాకర్థ నలక కాని సుబాముషి గాని సమాధానము గాని అనుగలేదు. లెక్కలను ఆడిటుచేసినప్పుడు లెక్కలు వ్రాసినవారివద్ద సమాధానము పుచ్చుకొనుట ప్రచారమై యున్నది. నేను బ్రహ్మ గుమస్తా ప్రసాదరావుగారి సమాధానము ఆడిగినాను. ఈ యజమాన ఉత్తరువులేదని చెబు మాకు పర్యావరణము ప్రసాదరావు గారు చెప్పినందు వారికి యిష్టములేదేమో అని నేను అనుకొంటిని. సమాధానముకు ఇచ్చుటకు ప్రసాదరావు గారు ఇష్టపడుట లేదని నేను కొద్దువారికి గాని ఫిర్యాది వశముగాని చెప్పలేదు. మరికొన్ని లోపములు కాలనీ యున్నవని నేను కొద్దువారికి తెలియజేయుకొని యుంటిని. కొన్ని విషయములకు బాల్కు తప్పులను కనుగొనవలసినదని ఫిర్యాది నన్ను కొరవల్లునను నేను తలెత్తి లెక్కలవలె ఇచ్చుట క్రమమైన ఆడిటు చేయవలెననియు నీ సంగతిని కొద్దువారికి తెలియపరచియుండలేదు. నాక్ష్యములో చెప్పిన దంత

యు క్రమమైన ఆడిటుకు గూర్చియే యున్నది. ఇట్లు లెక్కలలో తప్పులను కనుగొనుటకు ఇయ్యే ప్రధమ పర్యాయము. ఈ విధముగా నేనప్పుడు ఆడిటుచేయ లేను ఫిర్యాది నాతో చెప్పినప్రకారం నేను మరిగా పనిచేసి నాను. చిత్తాలలోనున్న నిలువలు బ్యాంకులలోనున్న నిలువలు బ్యాంకులలో తీసికొన్న ఆస్తులు, కలిసినసాక్షు ఆయా తేదీలకు ముద్దయవద్ద నిలువలున్న సాక్షుల నేను మదింపు చేసి నాను. మదింపు ప్రకారం ముద్దయవద్ద లక్షరూపాయలు 3-8-15 తేదీ యుండవు. 15-1-18 తేదీ ముద్దయవద్ద లెక్కలనుబట్టి రూ 2898-0-2 ఉన్నట్లు కనుపించుచున్నది. ముద్దయవద్ద సామాన్యముగా రూ 1000 లు కంటె ఎన్నడును నిలువయుండదని చెప్పినది నిజమే. లెక్కలనుబట్టి ముద్దయ వద్ద 16-1-18 తేదీ రూ 40 వేలు ఉండవు. అయితే ఆలో జాన 40 వేలు బ్యాంకులో ఫిక్సుడు డిపాజిట్లు కింద ఉంచినాడు. 40 వేలు బ్రహ్మసాక్షులేదు. ఆలోజాన నే బ్రహ్మతాలూకు 18 వేలు బ్యాంకులో వేయబడింది. ముద్దాయిచేతికి 16-1-18 తేదీకి తరువాత చాలా లోబలకు 40 వేలు వచ్చినవి. 16-1-18 తేదీ ముద్దాయి బ్యాంకులో వేసికొన్న 40 వేలలో బ్రహ్మ తాలూకు సాక్షు ఏమి చేరలేదని నేను ఒప్పుకొన్నాను. 40 వేలు నిజముగా బ్యాంకులో వేయబడినవి. అది అబద్ధం కాదు. నామదింపు ప్రకారము ముద్దయవద్ద 40 వేలు యుండవు. 4-10-11 తేదీ బ్యాంకులో నాలుగువేల రూపాయలు ముద్దాయి వేసి నాడు. బ్యాంకులో వేయబడక చిత్తాలనులలో గాని బ్యాంకునిలువలలో గాని సాక్షును తీసికొలేదు. అది బ్రహ్మసాక్షు కాదు.

చిత్తాల క్రానే వానికి ముద్దాయి కొంతసాక్షు ఇచ్చును. ఆ సాక్షు చిత్తాల జమ కట్టబడును. అందులోనుండి సాక్షు ఖర్చు చేయబడును. చిత్తాలలో ప్రతి లోబల నిలువలు తేల్చబడును. ఆ సాక్షు ఖర్చు అయినంతవరకు ముద్దాయి తిరిగి కొంత సాక్షు నిచ్చును. ఈ ప్రకారము చిత్తాల క్రానేయబడింది. చిత్తాలలో ముద్దాయిలను జమకట్టబడిన సాక్షు ముద్దాయి ఎక్కడినుండి తెచ్చునది తెలియదు. ముద్దయవద్ద లక్షరూపాయలు ఉండవని ఏ లెక్క ప్రకారము చెప్పినను ఆ లెక్క ప్రకారమే మల్లిఖార్జునరావు గారికి 94 వేలు అప్పు ఇచ్చి యింద బాంధవి చెప్పినాను.

8-8-11 తేదీ ముద్దాయి సీతారామస్వామి పంతులు గారిచే బ్యాంకులోనుండి తనకురాలలకి 55 వేల రూపాయలు తీసికొన్నాడు ముద్దయ స్వంత లెక్కలకు బాగ్రత గా పరీక్షించినవాడుగాని ఈపద్దు ఎక్కడను కనుపించలేదు. నన్ను సాక్షి క్రానుకరీకు పూర్తి కాలేదు.

నేను తిరిగి క్రానుకరీకు ప్రారంభమై సాక్షియట్లు తెలియజేసెను.

20-9-12 తేదీ ముద్దయ బ్యాంకుకు నేనురూపాయలు కంటె నాడు. ఆ సాక్షు ఎక్కడనుండివచ్చినది నేను చెప్పజాలను. అది బ్రహ్మసాక్షు కాదు. అది చిత్తాలలోని నిలువకాదు. బ్యాంకులో అప్పునకాదు.

నేను Consolidated statement అని పిలువబడే లెక్కలను పరీక్షించలేదు. దానిని చూడక చూచినాను. నేను దానిని చూచినానని ఫిర్యాదితో చెప్పలేదు. ఇది కావలెనని కొరలేదు. ఇది కావలెనని ఫిర్యాదితో చెప్పిన జ్ఞాపకములేదు. లెక్కల పరీక్షల సమయమున ఈ లెక్కలను తయారుచేసినట్లు ముద్దయ గుమస్తా నాతో చెప్పినాడు. ఇది ఉన్నదని ప్రసాదరావు గారు చెప్పిన తరువాత నేను ఇది కావలెనని అడిగినాను. ఈ లెక్కల నకలను కొద్దువారు నాకు ఇచ్చులేదు.

దీనికి నకలను ఫిర్యాది నాకు యిచ్చినాడు.

(కొద్దువారికి) కొద్దువారు నాకు చూపించిన లోపములను మాత్రమే నేను పరీక్షించితిని గాని మ్రోవేటు నకల్లకు కాదు. Consolidated account యొక్క నకల్లకు చూచితినినని నేను స్పష్టముగా రిపోర్టులో వ్రాయలేదు.

అసలు (Consolidated account) చూచినానని నేను చెప్పలేదు. నా రిపోర్టు అయినది కేరాలలో ఉన్న ప్రకారం నేను ఈ లెక్కల పరీక్షించినాను. కొద్దువారు నేను మ్రోవేటు నకల్లతో తీసికొనిరారేమి ఏ లెక్కల పరీక్షలు నకలను చూచినట్లు నేను రిపోర్టులో వ్రాయలేదు. నేను రిపోర్టు క్రానుకరీకులవారు ఈ లెక్కలను కొద్దువారి నాకు ఫిర్యాది వశము చూపించినట్లు జ్ఞాపకము. లెక్కలను నేను పరీక్షించ లేదని చెప్పినమాట సరియైనది. (సాక్షి చాలాసేపు అనుమానించి) నేనే లెక్కలను పరీక్షించినాను.

సాక్షిని ఇక కొద్దు పరీక్ష చేయవలసిన జరుగులేదని కొద్దువారు రిచితుండు గారితో చెప్పిరి.

తాను రిపోర్టును నేనుచు చేయనిది ఆ రిపోర్టుకు గాదు చెప్పిరి. నేనుచు యుచు వేల రి తేదీకి నాకు జ్ఞాపకము. ముద్దయ విచారణలో నాతో నాడయున్న బదులకు. నాతో జ్ఞాపకము లతో నేను పూర్తియగు ననుకొనుచున్నాను.

నా సవంతులును, గణపపుణ్యులును అవి సైవికులను జగ్గరులు.
 క్షేత్ర యుద్ధమున గోటా పోయిరి. గత వాడును ముసల
 కుడుగా కడియే ముఖ్యుడును పర్యవహనము. శత్రువుల
 పట్టికైకొనెనట అతి శిశువుగా కలిగింది ఇతరులను వేది
 కుండే ఇచ్చెను ముద్దుముచును కష్టపాదు దెలుకు ఎంతయు
 సుఖమును, ఈ కుడు మును సవానా బుద్ధి బలమును
 కలిగితి నేమచున్నది. ఇదిగాక జగ్గరు వాణేమయ్యెను.
 ర అతి శిశువుగా కలిగి పాపు చున్నది.

కావలెను

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతి ముఖ్యకట్టణము నందను ఆంధ్రప్రతికకు క్రొత్త చందాదర్జను కుదుర్చు గలిగిన యేజంట్లు కావలయును.

ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు 212 మదరాసు లని వ్రాసి తెలిసికొనవలెను.

వ్యవస్థాపకుడు.

చాల శ్రేష్ఠమైన ముక్కుపాడి.

పలము 1-కి రూ. 0-1-8, పిక్క 1-కి 3-0-0

సుగంధ ముక్కుపాడి

బుడి 1-కి 0-4-0 దబ్బ 1-కి రూ. 2-0-0

కలయబాగు క్రింది పీటనమునకు వార్యము.

కే. పొన్నురంగ మొదలయారు,

పోస్టుబాక్సు నెం. 175, మద్రాసు.

వాతావరణ స్థితి

1916 సం॥ జూలై నెం 27-వ తేది.

(తేలికములు.)	జూలై నెం 27 తేది, ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్య కట్టణములందు ఆంధ్రప్రతిక కార్యాలయము	కడలి-24 గంటల		వర్ష పాతము.	
		లూ, నిదను	ఉష్ణోగ్రత	వర్ష పాతము.	వర్ష పాతము.
		ఉష్ణోగ్రత	ఉష్ణోగ్రత	వర్ష పాతము.	వర్ష పాతము.
నాగపల్లి	29.585	86.9 78.7	0.02	3.65	7.46
నాగపల్లి	29.625	89.6 80.1	...	4.74	7.80
నాగపల్లి	29.691	98.8 78.4	...	7.01	5.97
బందెరు	29.704	97.8 76.1	0.10	7.55	6.06
నంద్యాల	...	99.2 76.5	0.88	7.75	6.27
నెల్లూరు	29.785	99.8 82.0	...	2.55	2.28
మద్రాసు	29.768	99.8 78.8	0.08	2.69	3.86
దేవరాల	29.782	99.1 79.8	...	1.92	2.64
నాగపల్లి	29.802	98.8 79.6	0.02	1.59	3.68
కొలంబూ	29.878	98.7 79.8	...	50.06	28.81
తిరువనంతపురము	29.870	84.2 75.0	0.02	23.40	25.48
కొచ్చికో	29.866	87.1 74.7	0.5	42.97	42.28
కొచ్చికో	29.858	80.0 74.5	7.78	51.0	48.22
మంగళూరు	29.847	84.1 78.6	...	50.09	41.15
కొంబాయి	29.746	88.6 81.5	...	21.80	17.15
పాడరాబాది	29.780	93.6 72.6	0.08	8.76	5.83
అనంతపురము	...	97.8 67.8	1.12	2.06	3.98
బళ్లారి	29.787	95.1 74.6	0.04	4.52	4.78
కర్నూలు	29.758	97.4 74.6	...	4.81	4.42
కడప	29.751	101.5 77.8	0.48	2.57	4.97
దెంగునూరు	29.815	85.2 55.9	...	8.11	8.24
కొడైకాణము	22.765	67.8 52.9	...	1.29	18.69
ఉదకమండలము	22.986	64.5 53.2	0.05	13.81	15.89
కొయంబూరు	29.884	87.6 71.2	...	6.18	5.59
కర్నూరు	29.777	97.7 78.9	...	1.20	6.66
నెల్లూరు	29.822	87.6 74.8	...	5.62	9.81
తిరువనాపల్లి	29.798	99.7 79.7	...	0.71	6.80
పుదుకోట	29.808	102.0 80.4	...	4.79	4.72
మధుర	29.900	99.7 78.9	...	5.40	6.82
తిరువల్లి	7.23	4.89

గత ఇరువది నెలలు గంటలలోను రాజధానిలో వాయుభారమునందు కొద్దిపాటి మార్పు కలిగినది. మధ్యమోస్తవము, దత్త మండలములలో తక్కువ. తక్కిన ప్రదేశములందు యధికము. కర్ణాటకమునందు మార్పుయెక్కువ. పగటిపూట తేలిక. యధికముగా ఉన్నది. దక్షిణమున రాత్రిపూట తేడిమిపూడ యధికము. దక్కను, దత్తమండలములు, సర్కారులలో రాత్రిపూట తేడి ముములు తక్కువ. సర్వత్రా నుబ్బు దట్టముగ నున్నది. ద్వీపకల్పములో వర్షము తక్కువ.

ఆర్. ఎల్. జోన్నా
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

దక్కను సర్కారుల దర్బారు.

భూశా, జూన్ 26: — ఈ దర్బారును నేటి సంతకమున బొంబాయి నగరమున జరిపిరి. దర్బారునకు ఆయోధ్య, అక్కల్ కోట, భాల్, పాలెరు మున్నగు సంస్థానాధీశులు, సర్దార్లు వెక్కండు విచ్చేసిరి. వీరుగాక కాననభా సభ్యులును, ప్రముఖులగు యూరోపియను శ్రీ పురముల కొందరును విచ్చేసిరి. శ్రీ విల్లింగ్డను ప్రభువు గారు రాజలాంఛనో చేతుడై దర్బారు భవనమునకు రాగా గౌరవార్థము ఫిరంగులు గాల్చబడినవి. అక్కల్ కోట, రామచంద్రము, సునాగు మున్నగు సంస్థానాధీశులును, కొందరు సర్దార్లును గౌరవవిహ్నులు లగు దక్షులీలుబడినవి. దర్బారు ముగియసమయమున భూహారము లొనగబడినవి.

శ్రీ వెల్లింగ్డను ప్రభువు గారి యుపన్యాసము.
నేడు మిగుల స్వాతంత్ర్యమును గల ముందు కొంత వివరింప వలసియున్నది. ఇదివరకు మొదటి తరగతి సర్దారులు ను గవర్నరులు సొంతదొరుల సాధికారమును సందర్శించు కొను వాచారముగలదు. ఇప్పుడు దొరులకు బదులుగా సంతకము సాధికారమును నీ దర్బారు ఏర్పరచబడినది. అట్టి పరస్పర సాధికారసందర్భమును కడటికి సారి 1868 వ సంవత్సరమున జరుగ బడినది. అట్టి పరస్పర సాధికార సందర్భముల రద్దతి చాల కాలము క్రిత మేర్పరచబడినది. ఆపుడు గవర్నరులు తరుచుగ సర్దారులతో కలయుట కి క కా క ను తరుండుటచేత సత్సర్వమున యుండు ను. అదియును గాక నిష్పటికన్న సత్తును గవర్నరులకు తీరక చాచుగానుండి యుండెడిది. నేను తలంచెదను. నేనిట్లు మార్పుకలల మీ కట్టమెత్తెను మీ స్థానముల కట్ట గౌరవమును ఇయ్యంతయు కొంత పడలేదని మీరు గట్టిగ నమ్మగోరెదను అట్టి తలంపు కాత్తుట కిది శ్రమ. ప్రస్తుతము లెలుమా ర్దులు మున్నగు సాకార్యము లెకము తేర్చుపబడి యుండుటచే మీరును నేనును సాంఘికోన్మనములు తలపించి సత్తును తరుచుగాకలిపి కొనుటకనకాకము కలదు గాన మనకు సాధికారసందర్భమును ప్రత్యేకముగా నుననము గాన నిట్టి దర్బారుల లోనే సాధికారముగ, మియులను నేను కలసికొనుటయును అవసరములగు గతివిషయములను నూర్చుచుచుంటియును నుంజము.

1914 వ సంవత్సరమున జరిగిన దర్బారులో మనము కలిసికొని యున్నాము. అటుపిమ్మట 18 నుగు సర్దారులు పరలోకములైరి కొంతకాలమునాటికి వ్యభాగమునకు చేరిన సతారా సర్దారు శివాజీ అన్నాసాహెబులు భాన్సే గారకుచాల కాలమునుండి భూవాసగరమున ప్రధానపాతముగను గౌరవ పాత్రుడుగను నుండిన సర్దారు కుష్టుస్వామి మొదలగు గారును భోరాసంఘమునకు ప్రధాన గురుకు గు సర్దారు సయాబ్బా అబ్దుల్లాబాయి గారును ధాబేకు, వింయూగ్రు, పురంధగు సర్దారుల కుటుంబములలో నొక్కొక్క ప్రముఖుడును క్రితశ్రేణులై, జమఖాదీ, అక్కల్ కోట రాజులును 1916 సంవత్సరమునకు మిరాజు చిన్నరాజుగారికి 29-5-1916 నను ప్రత్యక్షమున కలిగినది. సర్దారు బీర్లాగ్రు గారికి ఈ సంవత్సరము మొదటితరగతి కేసరి హిందూపతము బహుమానముయ్య బడినది గాన వీరికి మనసంతసమును నెల్లడింపవలసి యున్నది.

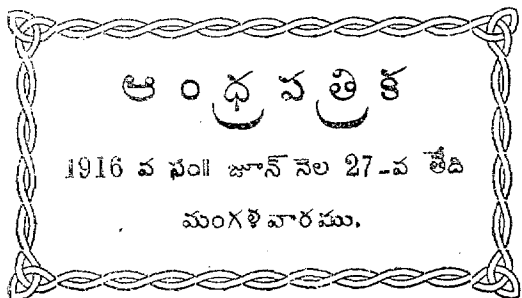
యధవిషయమున మీ మీ సంస్థానములలోను జిల్లాల లోను మీరుగాజర్దక్రిని నిరుపమానముగ నెల్లడించుదగ్గరకు లైతిరి. సామ్రాజ్యమునకు తలపించిన ఈమహాసంగరమున విజయము కనుకూటకు కత్తివంచనలేకుండ తోడ్పడుటకు కృత నిశ్చయమైతిరి. వీరులగు మనవైనికులకు సదుపాయముల నొనర్చుటకును దుస్థితిలోనున్న వారికుటుంబములకు పోషించుటకును ఈ రాజధానియందు తోడ్పరచబడినది కిది ధనసహాయము చేతిరి. గాన నేను మీ కిందులకు నానందములకు తెలుపుచున్నాను. నేటి దర్బారునకు విచ్చేసిన భోరసంఘ సచివ గారు యధార్థమున అత్యుదాహరణు నొసంగిరి. మరల నీ దర్బారు సందర్భమున బాదురూ. 10,000 ల నొసంగిరి తెలుపుటకు నేను చాల సంతసించుచున్నాను. యధార్థమున దే కియనందు యర్ధార్థము చాల ప్రతిభి యుండెను గాని మీరు నిరుపమానముగ ప్రగర్తించిండుం ప్రజలందఱును మీ వారి ననుసరించి అట్టివి మిధ్యా వాదలని గ్రహింప గలుగుట చాల సంతకము. అదివరము తిరుస్థించినచో మీరు యుండునాడె నటులే ధన సహాయము చేయుటకు నేనుక వీరుగనుకూను ఇపుడు యధర్థము లకుగా నేర్పరచబడిన ఋణకరములను కొనుటయును మీరు

శక్తివంచన లేకుండ వనిచేసినదనియును నేను మీ సహాయము ను నమ్ముచున్నాను. ఈ రాజధానిలోని రాజులును సర్దారులును చాలనుండి రణరంగమునకే గవర్నరుగ పోరితనమున తోడ్పడగోరిరి. కాని వారిలో కొంతమంది మిత్రమేగణరంగమున కంపకలిగితిమి. అట్లాట రాజుగారు పూర్వరంగమునకు వెళ్లుటకు భూమి ఆయనకు ఆంగ్ల కళమునందు కి న ముస్సారులలో నుండినోద్యోగముయ్య బడినది. ఆయననే కు నాబందుగులలో నొకరుచాయముగా నుండిరి. రాజుగారు తమ యుద్యోగ విధులను జ్ఞానూ పాత్రము గ నిర్వర్తించిరిని నాబందుకుడు వ్రాసెను. జమఖాదీ రాజుగారు 1915లో రణరంగమునకే రణరంగమునకును భారతీయ సేనల కొరకు కి మోటారు బండ్లను గవర్నరుగ శ్రీ బార్డి చక్రవర్తి గారికి నమర్చించిరి. సావనూ నవాబుగారు మెసపొటేమియా రంగమునకే సర్ ఆర్తరు బారెటుగారికి సహాయోద్యోగిగా కి నెలలు కరిచేసిరి. బారెటుగారు నవాబుగారి సంతకము జ్ఞాపించిరి. మోడలు రాజుగారి పురు రణరంగమున నున్నాడు. మెసపొటేమియా మహారాష్ట్ర కటాళము లక్ష్మయ్యలముగ పోరు సలిపినవి గాని వారిలో కొందరు చాచులు తీరి గాత్రము లొగపడితలు నగుటవలన క్రొత్త వైనికులను పంపవలసి యున్నదిగాన మహారాష్ట్రలను సేనాచేపించుటలో మీరు శక్తివంతయు వినియోగింపవలసిన అవసరముగలదు ఇది చాల యుఖ్యమని విన్నవించుచున్నాను. ఇట్లు నమకూర్చుటకు చాలనుండి రాజులు ఇదివరకే కృత్యతో కునెయ్యుచున్నారు గాన మీ రందరునుగూడ సహకారులై దక్కను కొంతకాలములో కావలసినంతమంది వైనికులను చేపించుటకు భూమి సంతకము, దొరతనమునాదినల సందులకు ప్రత్యేకముగా మేజరువంటకు గారును మేజరు కాంటెలు గారును నియమింపబడిరి. కాంటెలు గారు మహారాష్ట్రము నందు పనిచేయుచున్నాడు గాన మీరు గూడ కాతనికి సహకార మొనరింపవలెను. ఇట్లాకనునెల్లాచేరి మరణమునకు జంకక కష్టముల కొల్పి పోరుసలిపి మరలవ్యవహారమునకు వచ్చినపు డాతడు సుఖజీవనము చేయులగుటకు తిరిగివచ్చుటలు చేయబడుచున్నవి నేను నేనుగా చెప్పబరిచెదను. అట్టికారకుద్యోగము లిచ్చుటకును భానునీయుగ పోరినవారికి భూము లొసంగుటకు గూడ నేర్పాటులు జరుపబడుచున్నవి. అట్టివిధానములు పూర్తియై సత్తును వారి నాచరణలోనికి తెచ్చుటలో గూడ మీరు సహకారులు కావలెనని నేనుకోరెదను. నేనింకొకటి యుఖ్యముగ కోరుచున్నాను. ఈమహాసంగ్రామము జరుపదముగ నుగియుటకే ఎల్ల వారును ఉత్తమ మగు స్థాన బలుముల మీరును ఇతరులుగూడ వనిచేయవలసి యున్నది. ఇందులకు గవర్నరుగ రణరంగమునకే తోడ్పడుట కందెనును నమరూ గారు గాని యధాశక్తి తోడ్పడుట కందెనును నమరులు, ఇట్టి తరుణమున సెంతయు క్రి యుక్తులైనను రాజకీయ్యా ద్యాంధోళనములు నిర్బంధకములు కాక మానవు. గాన నట్టి వానియందెవరును నోర్యము గూడగూడదు. ఎల్ల వారును వానిని వినియించవలెను. రాజకీయార్థ సాంఘికములలో భారతీయుల యభివృద్ధి కిదియుగ కోసినాడనగుటచేత నే నేనిట్లు చదువుచున్నాను. కాన నీమహా సంగ్రామమున విజయముతిక్కుకలు గునను కాంతిపూర్వకదృఢదృష్టమున దిక్కుతలే మనసోదరులందరును కలిగి యుండునట్లు మీరు బోధింపవలెను. అది శ్రీ వారుచేసిరి. పిమ్మట కర్నూరు సాయమునూర్చుము నీటిపల్లముని గురించియు విపులముగ చుచ్చటించిరి. మీరును మీకుటుంబములకును ఆయూరోప్రెక్టోర్యముల కుండు గాక యనియు భగవదనుగ్రహము వలన నున్నట్టి రాజధానిలోని ప్రజలందరును సుఖించు గాక యియును నేను కోరుచున్నానని శ్రీవారు నడిచి యుపన్యాసమును ముగించిరి.

సనాతన ధర్మసభ.
ద్వితీయ వార్షికోత్సవము.
గోవానెట్లా నెమరుకొనక ననాతనధర్మ సమాజ ముయొక్క ద్వితీయ వార్షికోత్సవము 17 వ తేదీని కాకినాడ పురవాస్తవ్యులు, నుభవినీధ వ్యావహారిక నగు నెద్దిగల్లు నుబ్బారావు గారి యధిపత్యమున జరుపుదముగ నె చేరినది.
మధ్యాహ్నము ౧౦ 2 లకు సభ ప్రారంభమై గత సంవత్సరచక్రవివేంపబడిన తరువాత కాకిగల్లు చివరిపూర్వకాశ్రమి గారు విద్యుమనూర్చియు, పులవర్తి భీమలింగమూర్తి గారు “హిందూమత పాముఖ్యత”ను గూర్చియు, చిలకమర్రి శ్రీనివాసరావుగారు “విద్యుమనూర్చి” గాన విచ్చేసిరి. పూర్వపూరి జింతిపూర్తి యను నూర్చియు, వారణాశి నుబ్రహ్మద్యులగారు “పల్లెటూరు దుష్టితీర్తి” గూర్చియు నుభవినీధించిరి.
సభాధ్యక్షుడు “అంత్యోద్యోగమున నాతో” సభాసాగిరినది నుమారు 800 మంది సభ సలంకరించిరి.

విషయానుక్రమణిక.

వాణిజ్యము, ఒక చిత్రకథ	2
మాజీడు ఓర్పుకేసు	3
వృత్తాంతభూమి	4
దక్కను స్వరూప దర్శనము	5
ప్రధానాంశము	
ఆంగ్లనీతిలో ఆందోళన	6
మరాఠీకు ప్రభుత్వము—కూలీల విముక్తి	7
విదేశీయ మహాసంగ్రామము	
విదేశీ తంత్రవాదము	8-9
దేశీయ తంత్రవాదము	10
ఇంగ్లీషు తెలిగ్రామము	11-12

ఆంగ్లనీతిలో ఆందోళన.

మనకు స్వపరిపాలన కలుగవలయుననియెడల మన పరిపాలక వర్గమునకు జేసిన ఆంగ్లేయులకు ప్రాందవ ప్రభుత్వము బాగుగా పూర్ణముగా తెలియుట యావశ్యకమను సిద్ధాంతము దేశీయమహాసభ పుట్టిన నాటినుండియును అంగీకృతమయినది. నాడు 1886-వ సంవత్సర ప్రాంతమున దేశీయ మహాసభను నీడేశములోని అధికార వర్గమువారు చినుమానముతో జూడ నారంభించి నప్పుడు హ్యూము ప్రభుత్వము ఆంగ్లనీతిలోని స్వతంత్ర ప్రజలకు సంగతి సందర్భములను తెలియకరచుట యవసరమని అచ్చట నాందోళనకు మార్గములను వెదకు నారైరి. ఆ యాందోళన నారంభమును గట్టిపెంచు నభిప్రాయము ననే ఇండియా పత్రిక మొదలు పెట్టబడెను. ఈ పత్రికను మన మిత్రులు బహుకాలముగా నడుపుకొని వచ్చుచున్నారు. ప్రాందవభూమి విషయమే తెలియనియప్పడుమిత్రులెందరో యుండురని తలంచుటకు వీలులేదు. మన యాందోళనను వినుటకు ఆంగ్లప్రజ పత్రికను గొని చదువునని ఎవరు చూచుటయు భ్రమయే. అందుచేత నిజముగా మన మొరలు ఫలవంతములు కావలసి యుండిన యెడల మనమే ద్రవ్యము పెట్టుటకే పెట్టి ఆ పత్రికను ప్రబలోపకరణము రోచచ్చి యుండవలయును. అట్లొనర్చుటకు ప్రయత్నములు జరుగక పోలేదు. ఆంగ్లభూమిలో మనకా కాలమున నేర్పడిన హ్యూము, కాటన్, కెయిన్, వెడ్డరుబరను మున్నుగాగల మిత్రులు దేశీయమహాసభోపసంఘముగా కొంతకాలము 'ఇండియా' పత్రికను నడిపిరి. అందులకైన వ్యయములకు దేశసంఘము వారి వ్యయములకని కొంతకాలమును ప్రత్యేకము ఇండియా పత్రికకని కొంతకాలమును మనదేశీయ మహాసభవారు ద్రవ్యసహాయమును చేయుటకు తీర్మానించినట్లు మాత్రము అయినదన దేశీయ మహాసభా సమావేశము నుండి తీర్మానము లగుపించుచున్నవి. ఆంగ్లభూమి ప్రాందవ భూములలో రెండును వ్యయమునకు గాను దేశీయమహాసభ యొదవ సమావేశమున

రు 45,000 లు మంజూరుచేసి తరువాతి సమావేశమున నాంగ్లీపసంఘము వ్యయములకు గానే రు 40,000 మంజూరుచేసెను. 9 వ సమావేశమునకు వచ్చునప్పటికి రు 60,000 లు మంజూరైనవి. ఈసంఖ్య 14వ సమావేశము వరకును కానవచ్చుచున్నది. పిదప తగ్గనారంభించి 16 వ సమావేశమున 30 వేలకు దిగి చదునేడవ సమావేశమున వేరుకద్దరియే తలపెట్టబడియెను. ప్రాందవభూమిలో 4000 క్షత్రికలు పంచిపెట్టబడునట్లును చందా 8 దేశీయ రూపాయల వంతున వసూలుచేయవలసి నట్లును నెక నిర్ణయమొనర్పబడెను. దేశీయమహాసభా ప్రతినిధులు ప్రత్యేకము 10 రూపాయల ప్రవేశరసుము ఎక్కువగా బ్రిటీషుపసంఘపు వ్యయముల కియ్యవలసిట్లు నియమిత మయ్యెను. 4000 చందాదారులను చేర్చు పూచీ వివిధ పరగణాలలోని కమిటీల మీద నిడబడెను. బంగాళమునకు 1500 ప్రతులు, మద్రాసునకు 700, ఉత్తరకశ్మీరు పరగణాలకు 200, అయోధ్యకు 50, పంజాబుకు 100, బీరారు షాధ్యపరగణాలకు 450, బొంబాయికి వెయ్యి ఇండియా పత్రికలు నిర్ణయించిరి. మన పరగణాయందు పూచీ యుపసంఘమున గా॥ శ్రీనివాసరావు, విజయరావువాచాస్లు, రైరునంబియాను, జి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యరుగారలు ఏర్పరుచబడిరి. ఈ తీర్మానము సంవత్సరము తరువాత సంవత్సరము చేయ బడుచునే వచ్చెను గాని ఫలమెక్కువ కలిగినట్లు కానరాదు. మరల 20-వ దేశీయ మహాసభవారు రు 10,500 లు బ్రిటీషుపసంఘము నిమిత్తము మంజూరుచేయుట కానవచ్చుచున్నది. తరువాత ఏ సహాయమును బహుస్వల్పముగానే చేరినది. ఈ రీతిగా ఆంగ్లభూమిలోని యాంక్షోళనకు మనవారలు కొంత ప్రయత్నించి నను క్రమక్రమముగా తక్కువ ప్రాముఖ్యము ఇచ్చుచు వచ్చిరనుట స్పష్టము. ఆంగ్లభూమిలోని మన మిత్రులు కూడ కార్యమున దుమికి మనకై పనిచేయుగలవారును కూడ తగ్గిపోయిరి. అందుచేతనే వెడ్డర్బరను మహాశయుడు కలుమారు మనలను హెచ్చరించి హెచ్చరించి తుదకేక శక్తి మాత్రుడై యంతదనుక పాటుపడవలసినవాడైనాడు. ఇటీవలి వరకును దేశీయ మహాసభవారికి కార్యపరత్వము వట్టుపడమిచే సవ్వరును నీ పగిది బ్రిటీషుపసంఘపు పని కొరవడి పోవుటకు గల కారణములను విచుర్చించి సమైక్యమార్గముల ననుసరించి దానికి ప్రోత్సాహము కలుగ జేయుటకు ప్రయత్నించిన వారుగారు. ఎప్పుడో యొకప్పుడే నల్పురో ప్రతినిధులను ఏ మాసము దినములో వంపుటయు బ్రిటీషుపసంఘములవారికి వందనముల తీర్మాన మొకటి యందజేయుటయు మనము చేయుచు వచ్చుచుండిన మహాకార్యము. ఇది చాలదని వెడ్డరుబరను మహాశయుడు చెప్పినదట్లుండగా మనవారును నెరింగియే యుండిరి. అయిన మన రాజకీయ నాయకుల నాయకత్వము జీవితములో నుపాఖ్యాన మాత్రముగా నుండుటచేత నడుము గట్టి అడే పనిగా నిలిచినవా రొక్కరును లేక పోయినారు. ఒక్క గోకలే మహాశయు డుండిన నెంత పని కాగలదు. ఆతడే కార్యమునకని నిలువగలడు. ఆతని మార్గమున తల్లినులై పనిచేయు వారు లేకపోయినందున గదా నేటికింకను ప్రాం

దవభూమి యనిన నిట్టిది యను మాట ఆంగ్ల ప్రజకు తెలియక యున్నది. ఇచ్చట అధికారములు వహించి గండు మీరి తమ కనుకూలముగ సర్వమును చిత్రించి వర్ణించు సామాన్యాంగ్ల ప్రాందపుల కథయే ఆంగ్లప్రజకు ప్రాందవ భూమి కథయైనది. నిజము చెప్పువారు మన పక్షము తెలియ జేయువారు మన గౌరవమును పెంచువారు ఆంగ్ల ప్రాందపులలో లేకపోలేదు. మన మనాగ రకులమని మూఢాచార పరాముఖులమని స్వపరిపాలన నేయుగమునను నెరుంగమని విచారితాభ్యాసముల వారమని నిమేష నిమేషమును సంభాషణములలో ఉపన్యాసములలో పత్రికలలో గ్రంథములలో నిరాంతరముగా తెలియజేయు అధికారవర్గపు ప్రైవోపీయనులలోను వ్యాపారవర్గపు ప్రైవోపీయనులలోను వీరు సముద్రములో వైచిన చక్కెర కణములవలె ఫలము కలుగజేయ లేని వారగుచున్నారు. అందుచేతనే మన ప్రయత్నము ప్రబలతమముగా లేక పోయినందున మన ముద్దూరమున నుండవలసి వచ్చియున్నది. ఆమారమును ప్రాస్వ మొనర్చికొను శక్తి మన యుండే కలదు. దీనిని విజృంభించుకొనజాలక ఇంతకాలమును మోసపోయి నారము. నాడు హ్యూము వలెనేడు ఆసిబీసెంటమ్మ మరల మనలను ప్రభోధించినది. ఆంగ్లభూమికి జీవరాజ భాసుచుబువినది. అచ్చట సంఘ మేర్పరచినది. ముద్రణాయంత్రము వెలకొల్పినది. మిత్రులను సంపాదించినది. కరపత్రములు పంచిపెట్టించుట కేర్పాటు లొనర్పినది. మొదటి కరపత్రము ప్రకటితమైనది. టైముపత్రిక యుప్పుడే దానిపై తీక్షణమిచ్చి వ్రాయుటయు జరిగినది. స్వపరిపాలనోపసంఘమునకు కార్యదర్శి మేజరుగ్రేహము పోలుగారు. ఈతడు స్థానిక సైన్యముల శిక్షించు నధికారి. లూసుప్రాంతమున మహాయుద్ధమున సైన్యముల నడిపి వేరందినవాడు. ఇట్టివాడు కార్యదర్శిగవనిచేయుచుండగా టైముపత్రిక మనల నెట్లాడినను మన స్థితికి సామ్యముగల అయిర్లాండులో స్వపరిపాలన కుదుర్చవలసినదని వ్రాయుచుండగా నీ యాందోళన ఫలవంతము కాదని యనుకొనజాలము. ఈతరుణమున మనము చేయదగిన జనిగలదు. మన దేశీయ మహాసభయు లేన యెప్పటికనిని వేయిమడుగులు ఎక్కువగా వేయి మడుగుల యుత్సాహముతో జరుపవలసి యున్నది. ఆందోళన ఆంగ్లభూమిలో. విషయము ప్రాందవ విషయము. మూర్ఖులు కోరునది యుద్ధానంతరము. నేడు వాంఛించునది ఆంగ్లులు సాధ్యమైనంతవరకు మనసంగతులు తెలుసుకొనవలయునను సంతమాత్రమే. కావున నెట్టిచిత్త వికారమును ప్రభుత్వమువారికి కలుగజేయు పరిస్థితి యిందులోలేదు. భిన్నాభిప్రాయము లుండుకును వీలులేదు. ఆసిబీసెంటుగారు స్వపరిపాలనోప సంఘము ద్వారా చేయుపనికి సహకారిగ దేశీయమహాసభ ప్రాందవ భూమిని గురించి విజ్ఞానమును వ్యాపింప జేయవచ్చును. ఈపని విజృంభముగా జరిగిన చాలును. ఈమాత్ర మొనర్చుటకును బనర్చినదానిని అభివృద్ధితో నిలువబెట్టిఆదర్శము చేరువరకు సాగించుటకును రానుండు దేశీయమహాసభా సమావేశము వారు ఏర్పరతురనియు ఏ తత్కార్యమునకు దగిన దేశ సేవకులు ముందుపడి వత్తురుగాక యనియు ఎదురుచూచు చున్నాము.

మద్రాసు ప్రభుత్వము—కూలీల జిముక్తి.

ఆసాము తోటలకు కూలీలను దీసికొనిపోవు కంగాణీల హడావుడి ఇటీవల దుర్భరమై పోయినది. అందుకు సంబంధించిన శాసన మొక్కటి యున్నది కాని దాని వ్యాప్తి రాజధానిలోని యన్ని జిల్లాలకును లేదు. కాబట్టి యేమార్చి కూలీలను సంపాదించుటలో మేస్త్రీలు అద్భుత మహిమ చూప దొడంగి యున్నారు. దక్షిణ జిల్లాలనుండియు పడమటి జిల్లాలనుండియును లోకపు చెవి బడిన వార్తలు మహాఘోరములు కనుపట్టినవి. మళయాళము జిల్లాలో భార్య భర్తకు దక్కక పోవుటయు బిడ్డలు తలిదండ్రులకు లేకపోవుటయు సామాన్యవస్థ లయిపోయినవి. పడమటి తీరపు పత్రికలలో ఏనాడును నీ గోలయే సాచ్యైపోయినది. మన మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు దీని సంతయు సహించ నొక్క తగిన కార్యక్రమము నుపక్రమించ దీర్చునింది యుండట మిక్కిలి సంతృప్తి కరము. బహుకాలముగా ఆసాము తోటలకు కూలీలను బంపుచుండు నుత్తర జిల్లాలు ఆరింటి నుండి తప్ప, అనగా ఆరు తెలుగు జిల్లాలనుండి తప్ప అని యర్థము. ఇతర జిల్లాల నుండి ఆసాముకు కూలీలను నియమించు కొను ప్రయత్నములే చేయరాదు. రానుండు ఆగస్టు మొదటి మాసము నుండి నిరోధిత మండలముల నుండి కూలీలను నెవ్వరైనను ప్రోగుచేయు నెడల వారు దండ్యులు కాగలరు. ఈ విషయమును బాహుళముగా తెలియజేయ వలసినదని యెల్ల జిల్లా అధికారులకును తెలియ చేయబడి యున్నది. ఆసాము ఎలసకూలీల శాసనము ఈ రాజధానిలోని అన్ని మండల ములకును వర్తింప వలసినదనియు స్థానిక ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించి యున్నారు. ఈ ఎల్ల నిర్ణయములకును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అనుమతి నిచ్చియున్నారు. ఈ దేశమున వలసకూలీలు పడుపాట్లనేక కారణముల వలన కలుగుచున్నవి. శాసన నిర్బంధములు లేని కారణములచే కొన్ని నష్టములు వాటిలుచున్నవి. శాసన నిర్బంధములన్నను వానిని అమలులో పెట్టువారు కూలీల పక్షము నాలోచించుచునే కొన్నికష్టము లనివార్యము లగుచున్నవి. శాసనములు కుడిది శాసన నిర్వాహకులు సానుభూతి కలవారై యుండి ననుగూడ సామాన్య ప్రజల విజ్ఞాన లోపముచే నెన్నియో యనర్థములు పొసగుచున్నవి. మంచి మాటలు చెప్పి, తియ్యటికథలు వినిపించి కంగాణీలు చేయునంతటి మోసము మరి యేవిధముగాను జరుగదు. కాబట్టి ప్రజ జ్ఞానలోపముచే దుర్మార్గులవలలో జిక్కుచున్నారని తెలిసికొని నప్పుడు మహానష్టముకలుగు సందర్భములో దక్క ఇతర సందర్భములలో ప్రభువులు ఆదిమకారణ మగు వలసపోవుటనే నిరోధించివేయుట సుఖతమము. ఆరు ఉత్తరమండలములలోను క్రమ నిరోధ పద్ధతిని బెట్టి కొన్నిసంవత్సరములలో నిరోధించి వైతుమని యుండినయెడల పూర్ణలాభము చేకూరి యుండును. బహు కాలాగతాచారమని స్థానిక ప్రభువులు నిందు చికిత్సచేయక పడలుట యంత శ్రేయోదాయకము కాదేమో యని సంశయించుచున్నారము.

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము—తెలుగు

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము నిర్వహణకు గురించిన ప్రకటన ననుసరించి తెలుగున కొరీతి సానవిచ్చినందులకు సంతసించుచున్నాము. విద్యార్థిత్వానికి సాధికార సంఘము ఈ క్రిందివిషయములకు సుదృఢము; ఇంగ్లీషు ఫ్రీవిభాగము; కన్నడము తెలుగు అరవములు; ఉరుకు పరిషత్తులు; గణితశాస్త్రము; పదార్థ విజ్ఞానశాస్త్రము; ప్రకృతిశాస్త్రము; చరిత్రాధిక శాస్త్రము; తత్త్వసాసనశాస్త్రము; సంస్కృతము బోధనాభ్యసనము. ఇవి మరల మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు ప్రాతిపదికలనుకరించుట యగుచున్నది. ఒక కృషి, ఒక కృషిచే గడవిన సంవత్సరములకు, ద్వావిడ భావల కంటయు నొకే సాధికారసంఘ ముండెడిది. అందులో తెలుగువాడు ముందుకైన కావరాకుండెడివాడు. అరవలు మెండుకొని యుండువారు. దీని నొక్కరి లోపమునకు గట్టి పెట్టబడలేదు. పద్ధతియందుబట్టికే సమాజలోపము. ఈ సమాజ లోపమే మైసూరు విశ్వవిద్యాలయములో ఆంగ్ల కన్నడముల సరదమెక్కించి తక్కువగలభావల పథి పాఠాభ్యోకంబుల కనుచునేనాయను భయము బుట్టుచున్నది. మైసూరు విశ్వవిద్యాలయమువారు మరియొకపర్యాయ మాలోచించి ముఖ్య భావలకు ప్రత్యేకము సంఘము లేర్పరచుటగాక యని కోరుచున్నాము.

ఒక రజస్వల వివాహము

గా. వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి సంఘసంస్థారాధిమాసము నెరుంగనివారు లేరు. అందులోను రజస్వల వివాహములకు వారు ఇచ్చిన ప్రోత్సాహము ప్రశంసానీతము. తమ శాస్త్రజ్ఞానముచే రజస్వలవివాహము శాస్త్రీయమని గ్రంథరూపముగా సాధించుటగాక ఏమాత్రమును శాస్త్రాయామాసము లేకుండుకొరకు కాపనమునాడ నిర్మింపింపలేని చేయుచుండు పరిశ్రమ లోకవిఖ్యాతము. ఇట్టి వీరు కార్య రూపముగా తమ పుత్రికకు రజస్వలవివాహ మొనర్చి యుండుట వీరిపరిశ్రమకు తేలురెట్లు బలంబు నొనగినదని స్వతంత్రమువారేగాక ప్రతిపక్షమువారునూడ సంగీకరింపక యుండజాలరు గదా! వీరి యెల్లమును చక్కని విద్యారంభము. మామరం మధ్యవిద్యాలయ ప్రధానోపాధ్యాయులగు శేషలక్ష్మణగారుపుత్రికను సమావేశ్యమున సకాల వివాహంబును తమ పుత్రికాపుత్రుల కొనర్చి లోకమునకు చక్కని నిదర్శనము నొడవించిన ఈ ఇరువురు విద్యవంతులను సంస్కర్తల మతకొనువారికి మౌనదర్శనము. మా ప్రముఖులు వీరి ననుసరించి కార్యధరులగుచుండే మూడవ వాడే శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి రజస్వల వివాహకాపనమునకు విశోధులే యుండజాలరు.

సులభసాధ్య విద్య.

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయమువారు ఉత్తమ విద్యను సులభసాధ్య మొనర్చుటకు నాలోచించి యుండుట సంతృప్తి కరము. కట్టపరీక్షకు నాలుగేండ్లుగ యా. 60ల మకున పరీక్షములు నిర్వయించినారు. ఈ మొత్తము తక్కువరకు చెప్పటకు రాదుగాని ప్రతి తరగతిలోను మూడింట నొకపాటు తక్కువగాక ఉత్తమ విద్యార్థుల చేర్చుకొనవచ్చునని నిశ్చయించినారు. ఈ నిబంధనను ఉదాహరణగా పూర్తిగాను సుపయోగించి యెడల ప్రోత్సాన గల మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమున నొక విండు ఫలితముతో నియమించిన శీతముల యొక్కయు పరీక్ష రుదుముల యొక్కయు భారము విద్యార్థులకు తగ్గి విద్యార్థులకు విద్య సులభసాధ్యము కాకచ్చును. పరీక్షలకు లిద్ద జ్ఞానముయొని స్వదేశసంస్థాన మైకుండుల కొదార్యమును జూపుచు గాకయని యెచురు మాయమిచ్చును.

పరీక్షాపత్రములు బెలుగుపట్టు.

పరీక్షాపత్రములు బెలుగుపట్టు. రానువేట వెస్టి కళాశాలలో నిన్న కొంతకాలము కలిగెను. గుమాస్తా ఆల్ఫ్రెడు గోవిందరాజులను విద్యార్థియొద్ద 50 రూపాయలు తీసికొని వాల్లభభారము పరీక్షాపత్రములు ఆతనికి వెలిపుచ్చి నటించి గోవిందరాజులు ఆ పత్రములకు తన సహాధ్యాయులకు కొందఱకు విక్రయించెనట. కడవిన వారము కళాశాల తెఱవగానే, ఈ ప్రశ్న పత్రములు బ్రెజిడెంట్ సమాచారము ద్వారాను తెలిసెను. ఆయనయొద్ద గురువారమునాడు గుమాస్తా తన సేవను నొప్పకొనెను. అందువలన వెస్టి ప్రెస్సు పక్షము నిన్నటిదినము గుమాస్తా ఆల్ఫ్రెడుకు వాల్లభ భారముతో ని యిద్దఱు విద్యార్థులకు బుద్ధరపు చేయబడి వారనియు, ఆ భారము విద్యార్థులె మఱి నలుగురు కీవింగు నర్మిక్ కెట్లుతో పంపి వేయబడివారనియు విద్యార్థులందఱి యెచుటను చదివెను.

స్థానిక వార్తలు

కాలమానస్థితి:—నిన్న అధిష్టానస్థితి 98-8 మాత్రము; అధిష్టానస్థితి 80-6 మాత్రము.

దీపముల వేళ:—నేడు శ్రేష్ఠ సాయం కాలము 7-7 గంటలకు దీపములు వెలిగింపబడెను.

ఇతర ప్రయాణములు:— నిన్న సాయంకాలము ఎలగి జమిందారు గారు బోలారు పోయెను. గా. కే. శ్రీనివాసస్వామిగారు బెంగళూరుకు, దక్షిణజిల్లా గుర్రాణిగారు వాల్తేరుకును సాలూరురాణిగారు సాలూరునకును బ్రెజిడెంట్ వెళ్లిరి.

తపాలనోటీసు:—ఇంగ్లండు తపాలానోటీసు కొని వచ్చుచున్న మెయిలుస్టిమరు శ్రేష్ఠ బుధవారము సాయంకాలము 6 గంటలకు బొంబాయిచేరువరి తెలియబడుచున్నది. బహుళ 30 వ లేదీ శుక్రవారము ప్రాతః కాలము మదరాసులో ఇంగ్లండు తపాలు బట్టడా చేయబడును.

విజయనగరము మహారాజు.

మహారాజ దంపతులు సమీపవారముగా ఎండకాలము కూరూరులో గడపి కుక్కివారము తెల్లవా యొక్కడికిరచ్చి వెల్లూ పూరునందలి తమ ఆస్థిరాస్థిచానులో నిగిరి. మహారాజ గారు తమకుమారులను ఆస్థిరునందలి మేయో కళాశాలలో ప్రవేశపెట్టలేననెడి ప్రధానోద్దేశముతో సమావేశపరవారము ను తీసికొని నిన్న రాత్రి బొంబాయికి బ్రెజిడెంట్ వెళ్లిరి. వీరు జాలయినెల నడుమ మరల సక్కడకు వచ్చెననెడి తెలియబడుచున్నది. మహారాజ గారు తమపరివారముతో నిన్న విజయ నగరమునకు బ్రెజిడెంట్ వెళ్లిరి.

గ్రంథ స్వీకారము.

‘స్వదేశ మిత్ర’ సాంస్కృతిక సంచిక 1916-17 వ సంవత్సరపుసంచిక మా కాల్యాలయము చేరెను. ‘స్వదేశ మిత్ర’ వో ఆటర దిన పత్రిక. ఈ సంచికయందు గా. మోరార్జీ రామచంద్రరావు పంతులుగారు మొదలైన ప్రముఖులు వ్రాసిన వ్యాసములు గలవు. మొదటి భాగమున వాణివిధములకు విషయములను సుటించియు వ్రాయబడియున్నది. రెండవ భాగమున యొద్ద విషయములు బొమ్మలతో కూడగలవు. గ్రంథము సన్నని మొట్టలు కాగితముల మీద చక్కగా యిద్దించబడియున్నది. 450 పుటలు గలవు. వెల రు 1-8-0 లు మాత్రమే.

ఫోర్టు సెయింటు జార్జి గెడెట్టు.
చాను 276 లేదీ 1916
ఉద్ఘాటనము.

రెండవ తరగతి నలు రెజిస్ట్రార్లుగలవన్న నిజెల్ల శ్రీనివాసరావుగారు ఏప్రిల్ 16 లేదీ మొదలు 29వరకు, బళ్లారి జిల్లాకు ఆరవతరగతి అన్యాయరెజిస్ట్రార్లుగ ఆక్టోబరుగ వని చేసినట్లు యెంచబడుదురు.

గుంటూరుజిల్లా ఒంగోలుకు మోసెట కెల్లీగారిని స్పెషలు మేస్త్రీలుగ నియమించిరి.

మేజరు ఫెవర్లెకు ఫెరు ఎర్లిను సి.బి.ఇ., బి.ఎం. ఎస్ గారు చేయుచున్న యంతరంగముగాక, తమ శాస్త్రోత్సాహము తమ చెప్పపు రెండవయెడలమునకున్నవారగు తిరిగి పంచేయును గవర్నరు మెంటు, జనరలు ఆస్టిత్రిలో రెండవ వర్గము పని చేయవలయును. చెప్పపులోని మూడవయెడలమునకు వర్గము గను పంచేయవలయును. వారై రెడ లేదనుండి వీరిపత్రములను మూడవయెడలమును. వీరికి యుద్ధాగము “ప్రొటోటైపు”గ నిచ్చబడినవి.

కెడెనరు ప్రభువు మరణము:—కెడెనరు ప్రభువు మరణమునకు ఇంటియను తెలిపిపోయెను 22 వ లేదీ 30 వర్తదేసి. పి. రాజగోపాలాచారి అవర్ధుకు వి. ఏ., గారగ్రాససాధికర్యము వహించిరి.

రాజమండ్రి జడ్జికోర్టులో చరితేంద్ర:— రాజమండ్రి జడ్జికోర్టులో ధర్మముగ పెట్టిన చరితేంద్ర ప్రేమసంఘములకు కొర్రుకోపాలు మూయబడినను ముందు నెల మూడవ లేదీనుండి యధాప్రకారము పనిచేయును.

బరోపా మ హా సంగ్రామము

సర్ రాగరు కేసుమెంటుగారి విచారణ ప్రారంభ మగుట

జర్మనీవారి నాశనము కొరకు పరాసువారు స్థానములను వదలుచుండుట

వెన్నెను యుద్ధము 125-వ దినము—జర్మనులు తీవ్రముగ పోరుట.

[రైటరు ఏ జెస్సీ.]

ఇంగ్లాండు

బెల్జియం నగరము.

లండను, జూన్ 24—బెల్జియం నగరము తీర్మానము లండను నగరమునకు సంతృప్తిపరిచుగను అందోళనను తోచుకొనుటకు నందెను. ఇంక నట్టి చిహ్నములను కలగజేయు ముకుతము కలిగినది. బెల్జియం గాఢభీతికొనకపోయిన మొరటువరకును బెల్జియం నగరమునకు నందెను. రెడ్డుండె గారు రాజీనామా నిచ్చుటలో నేనును నాకమునా వారును ఆయనకు సహకారముగా నందుమని బెల్జియం గారు ఖండితముగ నుడువుటచేతనే ఆనకూర్పును కలిగినది. కాక్సులో 4000 మంది బెల్జియం ప్రయోగగారి అధ్యక్షులైన సమాజమును అలస్టరును విభజించుట కంగీకరించుటపై ఏర్పాటు చేయగూడదని తీర్మానించిరి.

ఈ క్రమే సామ్రాజ్య సంబంధమైనదిగాని దేశీయమైనదిగాదనియును గాన యుద్ధానంతరము తీవ్రమైనవదలదగిన దనియును బెల్జియం, బ్రాంసె, హాల్లాండ్, మిడిల్లెస్, సాల నబరీ క్రమే లాకప్రకటనమున ప్రచురించిరి.

భారతీయ సైనికోద్యోగులు

బిరుదుములు.

లండను, జూన్ 25—ఈ క్రిందవివరింపబడిన సీనియర్ ద్యోగులకు బిరుదుము లొనగబడినట్లు లండను గజెటుకలన తెలియచుచున్నది. — మేజర్ డామింగ్, మేజర్ డామింగ్, మొదటి గూర్ఖా కటాలము; కెప్టెన్. ఎన్. ఆర్. హంటర్; 25 వంజాలు కటాలము; పి. ఎఫ్. గా. మెడికల్స్; పి. సి. హోల్డెన్, ఇంజనీయర్స్; ఈ యుద్ధోద్యోగులకు డి. ఎన్. ఓ. బిరుదుము లొనగబడినవి. 89వ వంజాలుదళము కెప్టెన్ డబ్ల్యు. ఆర్. జేమ్స్; లెఫ్టినెంట్లు. టి. ఎన్. కెంప్ (9వ గూర్ఖా కటాలము); పి. టెడ్మన్ (జి.ఎస్. సైనికోద్యోగి); రెండవ లెఫ్టినెంట్లు. డబ్ల్యు. జి. గాఫ్, (26 వ గూర్ఖా కటాలము); జి. ఎ. కిడిల్, ఎఫ్. ఎ. మెంజన్, (జి.ఎస్. సైనికోద్యోగులు) 6వ లకు మిలిటరీ క్రాసు లీయబడినవి.

సర్ రాగరు కేసుమెంటుగారి మీద కేసు.

లండను జూన్ 26—సర్ రాగరు కేసుమెంటుగారి మీద దేశద్రోహము రాజద్రోహము నను పుబలనేరము లాశోపింపబడినవి. నేను లండను హైకోర్టులో విచారణ ప్రారంభమైనది. పరిధాన వ్యాయముగై గారును వ్యాయముగై ట్రైబునల్ అజర్ గారును పోల్డెరును వ్యాయమునకు నడిపించిరి. ఫిర్యాదీల తోపున ఆటూకని జనరలు, సాలిసిటరు జనరలు గారును; మద్రాయి పక్షమున సార్వెంటు ఏ. సల్లివన్, అలైమన్ సోన్సు పోల్డెరును జే. మార్గెసుగారును వాదించ వచ్చిరి. ప్రోటోకోలును చూపకులతో నిండిపోయినవి మద్రాయి నేను క్లియర్ చేసెను. పోల్డెరులలో చాలమంది యాక్షేపింపబడిరి.

స్థిమదుముంపు బడుట

లండను జూన్ 26—ఎస్టోల జర్మని అను ఆంగ్ల స్థిమదు ఇటలీవారి వర్తనకలకు రిముంపబడినది. క్రమేపున బెల్జియం వారి స్థూనము నెడరించి తగుల బెట్టిరి.

సోపాన ప్రభుని రాజనామా.

లండను జూన్ 26—సోపాన ప్రభుని రాజనామానులో బెల్జియం న్యాయపాలనా విషయమున కొడుకలన నెట్టి ప్రమాదమునకు కలుగజాలదు.

ఫ్రాన్సు

నాకలను ముంచుట.

పారిసు, జూన్ 26—లిట్టాడీ మెన్సికా అను ఇటలీ యుద్ధనాకలను ఫ్రాన్సు అను పరామధనాకలను ఒట్టాంట్ సీధుకాళిలో టార్గెట్లో కొట్టబడినది. నాకలలోని వారిలో చాలమంది కాపాడబడిరి.

వెర్దనునట్టు జర్మనుల దీక్ష.

లండను, జూన్ 26—వెర్దను యుద్ధ మారంభమైన 125వ దినమున జర్మనులు అనుభూతికలగు సైన్యములతో నుట్టడి జరిపిరి. న్యూలాభమునకై వాణిక న్యాయమునకు పాటుచుండిరి. గ్రామ ముఖద్వారమునందు కొన్ని గృహముల వాక్కి మించుకొన వ్యూహమొద్ద జర్మనులు కేలగొలిచి సైనికుల నవ్వు పోయిరి. సైన్యము లేక నుట్టడి జరుప వీలులేకటి దళము వచ్చువరకు జర్మనులు వెర్దను నుట్టడిని వదలకట్టు హుటముగ గాన వచ్చుచున్నది. వెర్దనునట్టుట వలన సైనికసంబంధమున ప్రయోజనమెదియు లేకపోయినను తయగొరము నిలుపుకొనుటకై జర్మనులు ఏరితివై వెర్దనునట్టు దీక్షింపించి యుండిరి. ఎంతసైన్యము తయమై ఎంతోవ్యయము కలిగినవారు తెక్క సేయునట్లులేదు. అని ఫ్రెంచి ఉద్యోగలోక ప్రకటన వెలువరించిరి.

వెర్దనుయుద్ధము.

ఫ్రెంచివారి యుద్ధవిధానము

లండను, జూన్ 24—వెర్దను యుద్ధ మంతయు జరిగిం చిన జర్మనుల కధికనప్రము గలిగినగాని ఫ్రెంచివారు వారిని ముందుకు రాజ్యముండుట గానవచ్చును. ఇట్టి సప్రము లన్నియు తుదకు జర్మనుల నాశనమునకై మూలమున విశ్వాస మున నే నీ ఫ్రెంచివారి ట్రూపింపిరి. ఈ ఫ్రెంచివారి రణలంబించిన యీవిధాన మునకై ప్రతికరముని నమూనకనరాకములేదని “పాల్కూ గజెటు” వ్రాయుచున్నది.

రష్యా

రష్యను సేనలు.

బ్యూకోవి నా యాక్రమణము.

వెల్ట్రాగ్రాడు, జూన్ 25—మిక్కిలి పట్టుదలతో పారాడి 2 కేలమంది కై దీలతో రష్యవారు కెమెరోగొనునట్టిరి. బ్యూకోవి నాయంతయు రష్యవారి యధీనమున నున్నది.

రుష్యావారు ముందునకు పోవుట.

లండను, జూన్ 24—విజ్ జోన్, గురముమాలయొద్ద నుండి రష్యవారు స్ట్రెలో, ద్వీనుకనులకు నుమారు నలువది మైళ్ల దూరమున నున్నారు.

ఇటలీ

ఇటలీవారి ప్రకటనము.

రోము, జూన్ 26—ఫ్రెంజీనోనండి ఆస్ట్రీయావారు పలాయనమునకుగడంగిరి. ఇటలీవారు వెక్కు స్థానములను మరల వశపరచుకొనిరి. ఇటలీవారు ఎబనీగుట్టలపైకి చురుకుగాపోవుచున్నారు. ఇటలీవారికి గొప్పవిజయము కలిగినది. వారు కాళిలు, గోంబెల్లో, ఆకియాగో, మాంటీనెన్సోయలనుండి ఆస్ట్రీయావారిని కదలించి వారిని తరుముచున్నారని అధికారులు ప్రకటించిరి.

ఆస్ట్రీయనుల వెనకకుగొట్టుట.

లండను, జూన్ 26—రోము విశేషమున వెక్కులో న్యూస్ పత్రికెట్లు తెలియజేసెను. — ఏడిజ్ బ్రెంటాలకు నడుచుచుండిన ఆస్ట్రీయను సేనలు ఒకటి రెండు కొనామొట్టల్ల వెనకకు తరుచుబడినవి. ఆస్ట్రీయను ఏడిజ్ గో ఫీటుభూమిపై ఇటలీ సేన లడ్డులేక ముందుకు పోవుచున్నవి.

ఈజిప్టు

ప్రయాణికులకు హెచ్చరిక.

మొందుప్రకటన జరుగునట్లు ఈజిప్టు గిరిసులకు ఓడలు రాకపోకలు చేయవని ప్రయాణికులకు తెలియజేయబడినది.

టర్కీ

అరబ్బుల స్వాతంత్ర్యము.

లక్నో యంతలి యాక్రమ.

లక్నో, జూన్ 26—మెక్కా వెల్వె గారు అరబ్బుల స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించిన సమాచారము తెలియరాగా మహమ్మదీయులలో విధిమగు వాక్రిముకలిగినదని వకలాన ఆబ్దుల్ బేరి గారు రాజప్రతినిధి యంతరంగిక కార్యదర్శికి రంతివార్త నంపిరి. ప్రస్తుతవ్యవస్థను చంపుటకుగాను యాన ద్ధార్మిక మహమ్మదీయ సంఘము సాయంకాలమున సమావేశ మగును. రిఫాహిని మహమ్మదీయు లందరు లేవబడినమొక వెర్దసభను జరుపుదురు.

బల్గేరియా,

బల్గేరియనుల తొలగ గొట్టుట.

సోఫియా, జూన్ 26—పొలొయివైదాడి వెదలిస బట్టలు తొలగగొట్టబడిరి.

అమెరికా

కారిబాలు యుద్ధము.

విల్సనుగారి లేఖ

వాషింగ్టన్, జూన్ 26—కారిబాలు యుద్ధమున పట్టు కొనిన అమెరికా సైనికుల కక్షలు మె విడుదల చేయవలసినదని మెస్సిడెంటు విల్సను మెక్సికోవారి కొకలేఖను వ్రాసెను.

దేశీయ తంతివార్తలు

[మా విశేషముల వద్దనుండి]

మద్రాసు

తైలక హైస్కూలువర్ధంతి.

(ఒక విశేషమున కద్దకుండి)

నర్సాపురము, జూన్ 27—తైలక హైస్కూలు వర్ధంతి ముందునెల ఒకటన తేదీని వెద్దాక సాంబశిరగావు టి. ఏ. టి. ఎల్. గారి యాజమాన్యము క్రింద జరుగును. కావున నిరవరకు పాఠశాలయందు చదువుకొనిన వారందఱు నభివృద్ధి దయచేసి నిర్విముక్తముగ జరుగుటకు పాఠశాలము, (తంతివలన.)

అసాము కూలీలు.

ఉదకమండలము జూన్ 24—చెన్నపురిరాజధానిలో దక్షిణ పశ్చిమ బెల్లాంనుండి కూలీలకు అసాము సంపుటకు ఏ జంట్లు వారి చేతులున్నాయి. వీరి విధానమును పరిశీలించు వార్యులనులేదగాని నిట్లు కూలీలను సమకూర్చుటకు పూర్తిగా సాపేక్షముటకును, ఉత్తరబెల్లా లాంటిలోనుండి మాత్రమే కూలీలను సమకూర్చునట్లు చేయుటకును దొరకన ముఖరు నిశ్చయించిరి. ఈవిశేషము 1-8-1916వ తేదీ నుండి అనుబంధం కి వచ్చును. అసాము కూలీల శాసనమునందలి విధులు రాజధానిలోని అన్ని బెల్లాంలకును వర్తింపజేయబడుచున్నవి.

బొంబాయి

కరాచిలో స్థిమదు కేసులు.

కరాచి జూన్ 26—ఇటలీ స్థిమదు కేసులకును మంద మైంపి గాని ఎగురుతును కనపడలేదు. ఎటువటివారును 75 పిల్లిగులకన్న ఎక్కువ నియోజునుచున్నారు.

నిషిద్ధ వస్తువుల ఎగుమతి.

తమకదవరకు తెలియకచ్చి సమాచారముపై కరాచి కట్టెను ఉద్యోగులు పారశికచేతపు టి వారి యొకటికలదు. అని ఎగుమతిచేయబడునట్లు వెల్లెకొకదారి బట్టుకొనిరి. వెల్లెను తెరచిచూడ దానియందు 10 రూపాయల విలువగల పక్షి రెక్కలుండెను. ఈరెక్కల నెడుమతి చేయబడదని ఇది వరలో నిరోధింపబడియండెను.

బొంబాయి స్కూలు కాజుకోర్టు ఫిపుజడ్జీరుదవి
బొంబాయి జూరు 25:— జడ్జీ గారిని నియమించుట
వలన స్కూలుకాజుకు సంబంధము చివ్వుకలుగుటచే హై
కోర్టు ఆద్యక్షులు చిట్టిగారి నావనికి నియమించెను.

హైదరాబాదు మేజిస్ట్రేటు లంచపుకేసు.
హైదరాబాదు, సిటి మేజిస్ట్రేటు వారినహమ్మదువై
లంచపుకేసును దాఖలు చేయవలసినదని సిండికమినద ఆజ్ఞ
యిచ్చెను.

దక్షిణాఫ్రిక పోలీసు సిబ్బంది.
ఎలిసెజర్ మెక అచనకు బ్రిటిషు దక్షిణ ఆఫ్రికా
పోలీసు సిబ్బంది పోలీసునియ్యెను. విచారణనియత్త
నితని బాగాయియులకు గొనిపోయి ఆకిప్తెంటు పోలీసు నూప
రింటెండెంటు జి. ఎస్ మెగ్లెస్ గారి కళయింటిపలసినదని
బొంబాయి దొరతనము వా యత్తవు చేసిరి.

మొయిలు ప్రీమరు అరేబియా.
ఇంగ్లాండు తహిలు వోడడు 8కి కుండ్ల ప్రయాణికుల
వోడడు అరేబియా నాక నిన్ను సామంతులము ర్కే గెం
బొంబాయి నా కాశ్రయమునుండి బయలు చేసిరి.

కెయిజర్ హింద్ మొయిలుప్రీమరు.
ఇంగ్లాండునుండి 16 క తేదీ కసాలకు గొంగుచ్చుయం
దిన ఈ నాక 25 వతేదీ మధ్యాహ్నము 4 గెంలకు నూయెజు
కాలకు వాటిసిరి.

బొంబాయి డాక్టరులలో చోరీ.
బొంబాయి జూరు 26:— అతెగ్గాండా) డాక్టరు నిటీ
కునొక దొంగతనము జరిగినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. డాక్ట
ఇన్ స్పెక్టరు జి. సిక్కుగారి పంకియోనున్న వ్యానులోదా
కలగేటునుండి మూడుబండ్ల సామాన గొనిపోయెను. ఈ
బండ్లయందు పాడబ్బాలు, కప్పులన్నుల వైద్యకా లోప
యొక్కవగు వస్తువులు కలవు. సిక్కుగారి అసిస్టెంటు ఇగ్నా
ఫూర్లాడో ఈబండ్లనువరించి పోవుచుండెను. గేటుయొద్ద
నన్ను కట్టెను ఉద్యోగి కనుమనములిగి యాతడుగూడ
బండ్లనువరించెను. ఈసంగతి పుర్లాడో తెలియగనే అతడా
బండ్లను తెనుకకు త్రొక్కించి మరిల డాక్టరు
యావరణమును చేర్చించెన ఇట్టి సీతీకా కష్టము ఉద్యోగి
అప్రోయడ్, ఫిఫ్ ఇన్ స్పెక్టరు మెగ్లెస్ బండ్లకాసింది జరిగిన
సిటిని డాక్టరులీను వారికి ఆఫగాధాస్వేషక కాఖవారికిని
తెలియపరచిరి. నూపరింటెండెంటు నులిగలో, ఇన్ స్పెక్టరు
సాజెఫ్రీవగ్గార్లర్ల వైస్ట్రోయరు పకపరయగొని సిక్కుగారి వారి
అసిస్టెంటును అరెస్టుచేసిరి. అంతరము హైదర్నరు అను
మరియొక అసిస్టెంటు (సిక్కు తాలూకు) గూడ సరెస్టుచేసి
బడెను. ఈ ఆగ్గున నుద్దులు సేకు రాజధాని మూడవ
మేజిస్ట్రేటు గారి యెరుగునంపబడిరి. మేజిస్ట్రేటు గారు వీరిని
రిమాండున నుంచిరి.

బంగళము
గజదొంగ

ఈనెల 21వతేదీ మంగళవారమునాడు కలకత్తాలో
గోరాలచంద్ర) పవ్యాలును వలదువారాబ బాతులీని రామర
సాదునుకులు అనునవని దుకాణము కేగిరి బంగారు కడ్డీలను
తూపించెను. వారికి 1907-10 నెలయొకటి. కామియ్యదీపకు
పిధిలోనున్నది సేనుసామ్యతేలేదు వాచేను. ఆర్. పి. ఫటర్సీ.
నాతోగూడ నెరినెన పంపి సామ్యిచెదనని అతడు చెప్పెను.
దుకాణదారు లండుల కంగీకరించి అతతో నొకజవానును పం
పిరి. వాడెదును బ్రామిబండిలో పోవుచుండగనుచువా బబా
రులో కళ్యాణ సూర్యవములు క్రిందపడిననకు నొక బ్రామి
బండి బల్లమిడికి దిగి క్రిందకుకిగోవున్న యొక మోటారు
బండిలో నెక్కెను. జవానుగూడ నామోటారు బండిలోనికి
పోగా సామ్యులరింది కత్తిరి పాడునబోయెను. సామ్యులు
బంగారు కణికల నెత్తుకొని పోవుచున్నాడను జవాను మోటా
రుబండి డ్రైవరుతో చెప్పగా డ్రైవరు సామ్యులకు బండిలో
నుండి గెంటివనెను. సామ్యులు మరియొక మోటారు బండిలో
నెక్కగ దొంగదొంగ అను కేకలుని ఆడ్రైవరు గూడనరింది
క్రిందకు త్రోసెను. పిన్నుల నతిను పునెత్తగా కొండల
తెనినెంపదరిమిరి. అదిదొక బర్ర) ప్రబండిలో దూరెను. జవాను
కేకలు వేడుగా నాబుడిచాడు. బండివాపి సామ్యులను క్రిం

దకుగొలెను. చివరకువారు సామ్యులను కట్టుకొని కేసుచేసిరి.
సామ్యుల నేరము నొప్పకొనెను. సామ్యులకు గంజాముతా)కు
నలవాటు కలదనియు దానిమేరము వలక వాతెడ్లుచేసే నేరము
పరిధనునేరముక్రింద భొనింపరతనియును ముద్దాయిపక్షమున
ప్రార్థనచేయబడెను ఇంతసామానమును చూపినవాడు రణము
ఖంబుకు వంపబడుట కర్హుడని మేజిస్ట్రేటు గారనిరి. తీర్పు
ముందుచెప్పబడును.

పంజాబు
ఇండియా బిల్లు.
లాహోరు జూరు 26:— ఇండియా బిల్లును స్కాన్ మెం
టు ప్రభువులసభలో చర్చింపగూడదు. దీనిలో స్వదేశసంస్థా
నాధిపతులు వారిసంస్థానములలోని ప్రజలకు ఇతరులకు
ను గూడ సంబంధము గలదు. ఇది చాల విచిత్రమైనదని
దీని నామోదించగూడదు. ఇండియా మంత్రిగారివైది నావా
చేయ రాదను నిబంధము ముఖ్యముగ త్రోసేవేను బడదగినది.
కాన దీనిని గూర్చి ఇండియా ప్రజలు వివరించు కరకుకు
దీని నావనలెనని పంజాబు మాతనమహమ్మదీయ సంఘమువారి
కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

యావద్భారత భూట్యామహాసభ.
క్రిస్మసు నెలవులలో ఈసభకు లాహోరు నగరమున
జరుప నిశ్చయమైనది. ఆహ్వానంఘ మేర్పాటైనది.

పంజాబి డాక్టరు.
సోహనులార్ భూట్యా (ఎమ్. బి.సి. ఎమ్. కేంబ్రిడ్జ్)
అనునొక పంజాబి ండరు నగరములోని నెయింటు ధానున్
వైద్యకాలయము నర్జునకు నుండెనని ట్రిబ్యూను సత్యిక
వారీయచున్నది.

సంఘ మరణము.
పంజాబులో మరణము ఈ నెల 21 క తేదీ మంగళ
వారమునా దొకయునాధ్యాయుడును కొందరు విద్యార్థులును
రావీరికి స్నానమునకు నెట్టిరి. రావీరికి వరద వచ్చెను.
విద్యార్థుల లీవులాకును దడికి ఆగలేక నుడిచుండకల లోనికి
కొట్టుకొని పోయి వారిని కా రాకుట కునాధ్యాయులకును
వెళ్లెను. వాండ్లకును గూడ ముగిసిపోయిరి. ఇంకరకును కేర
ములైన కనబడలేదని బులిటిను ప్రతిక వారీసినది.

తుంటరివార్తలు.
పంజాబులో జారియలో ఖాడ్వా బాధ్యుగనుల కంపె
నీవారు కి అతడు వ్యవహరి యంత్ర)సామ్యులకు తెప్పించి
గొప్పకట్టడమునుకట్టింది పంసారంభించిరి. ఈకట్టడము చాల
గొప్పదిగా నుండుచుచే దర్బరీ అయిలరు వారిలో నిరియుకటి
కాగలదు. ఆ కట్టడమును నిర్మించులో మామనీషరై చి
త్ర్యములు సామ్యులకును నురగనా నాకనుకుటచే ఆ
యంత్రములు పనిచేయుటకు పిల్లలకు బలియి న్యురలకి యున్న
వనియు అంతకు పిల్లలకు పట్టితెచ్చుటకు పంజాబీ పనివాం
డ్రాకు పంపించియు నొక తుంటరివార్త ప్రకటింపబడినది. ఈ
వార్తవలన ఆవాదులలో చాలకలవరము కలిగినది. వారంద
గును పంజాబీలయినవడి కొట్టుకొనిరి. ఇది యధార్థమును
వార్తకాదని వెల్లడిపరలెను. కాశ్మీర్వారములకు కొరిగిగాని
సోధామును భూయియునును లేనిపోని పండితులను
కలిగియున్నపుడు వారికి కచ్చితపుట దుస్సాధ్యము. కాం
కొంతకాలమువరకును పంజాబీల నాగయాకతతో సంచరింప
వలసియున్నదని ప్రేమియునుపత్రిక వ్రాసింది.

లాలాలోకురాము హత్య కేసు. తీర్పు.
మూలాను, జూరు 26:— వాదీనా కాజుర కంట్లాక్ట్
య లాలాలోకురామును హత్యచేసిన కేసులో జిల్లాడ్జీ ఖాను
సామోబు సాను అమీరలి గారు కాలూ, నాలియా, ఫది, అను
కులీలకు ముగ్గురికి యాజజ్జీర ద్వీవాంతర నానజిక్ష విధించిరి.

మధ్యరాష్ట్రములు
రైయకట్ట తెరుట.
అలహాబాదు జూరు 26:— కరడును విస్తారముగ కచ్చు
టలలన ఆయోధ్య గోల్కొట్టెను ఇంకదామో అక్కోటను
రాయిలెరికి నడుములు రైయకట్ట కొట్టుకొని పోయినది.

లంచముల బుచ్చుకొనుట.
అలహాబాదు జూరు 26:— బాలు గోకుల్ ప్రసాద్ గా
రిటీవల అలహాబాదు జడ్జీగ పుచ్చేసి యుండిరి. వీరు లంచ
ముల బుచ్చుకొని యుండెరట. అంతవలన వీరిపై 7 లంచపు
నేరములు దాఖలైనవి. ఈ నేరములు పొందువరకువడిర
తీర్మాన మొకటి నెయింపబడినది. వీరి ప్రభుకొవ్వొకట
కాననము క్రింద విచారింప నెయినెయు 6, విల్లాండు గార్లు
ప్రత్యేకపు కమిషనరుగా వీర్వరకువడిరి. పి. రాన్. ఆర్.ప్రతు
వారి మోహన్ రాయి గార్లు వొరతనమువారి పక్ష నాన వాదిం
తును. కేసులో నుయూ 100 మంది నాక్షు లుండురు.

మధ్య కరగవాలసభ.
నాగపూరు జూరు 26:— మధ్యకరగవాల సారి సభ
జరిగినది. ఇండియా బిల్లు, పత్రికా కాననము, కివనరు ప్రభుని
మరణము, కరగవాల రివిన్యూచట్టము, దీప్త కాలయనకు కిన్దు
మార్చుకుండుట మున్నగు విషయములను గూర్చి తీర్మానములు
చేయబడినవి.

లక్నోలో పురజన సమావేశము.
లక్నోలో పురజనసభ యొకటి జరిగింది. ఇండియా
గవర్న మెంటు బిల్లుకు వదలుకొనవలసినదనియు ప్రతికా కాన
నమును “మ్యా ఇండియా” ధరావకును రద్దుచేసి, వార్తా పత్రి
కలకు బంపు కెంత్రివార్తలు విషయమున నిశ్చయన కరిగోధన
తీసివేయవలసిని దనియు తీర్మానములు చేయబడినవి.

సింలా
హెన్రీలు డంగూరుగారు.
సింలా జూరు 26:— హండలులోని హెన్రీలు డంగూ
రుగారు అంగ్ల దొరతనమువారి కనుకూలుగా నున్నారని
ఇండియా గెజెటులో ప్రకటింపబడినది.

ఆంధ్ర విద్యార్థి జాతీయ కీర్తి సమావేశము.
బల్లెకు ఆట — వాడపాలెంవారు జరుకు గానుట.
గంజాముజిల్లా బాదుకనుండి మా స్వకీయ విలేఖరు డిల్లు
వ్రాయుచున్నాడు:— 18 క తేదీ మదయమున బల్లెకు
ఆట ప్రారంభమై మరనాటి యుదయమున ముగిసింది. ఆట
యందు చివరికు వాడపాలెం రాత్రి వాతశాలా విద్యార్థులు
జయము గాంచిరి. బరంపురము, సొంపేరు, బావర, వాడపా
లెం రాత్రి వాతశాలల వారు ఆటకు విజ్ఞేసిరి. పురజనులకు,
ఆర్య గ్రామయులకుండును నుమా క నునుచుండల
మండి ఆటకుదర్శియుటకు దరుచేసియుండిరి. ప్రాంత
లమన జరిగి యుండుచు సొంపేరు విద్యార్థులును, ఉధ్యో
గ్నము, బరంపురము, ఇచ్చాపురము విద్యార్థులకు జరిగిన యా
టయందు బరంపురము వారును, జయము పొందిరి. తరవాత
యుదయము గెలుపొందిన సొంపేరు విద్యార్థులకును, వాడపా
లెం విద్యార్థులకు జరిగిన యాటయందు వాడపాలెంవారు
గెలిచిరి.
మరునాటి యుదయము యేనుగంటలకు బరంపురము
వారికి, వాడపాలెంవారికి ఆఖరు సారి యాటజరిగి, చివరకు
వాడపాలెంవారు గెలిచి, బహుకృతిగ నైలు పొందిరి. ఈస
మావేశము జగన్మాధకూడి ఖండగారి యభిమాన పోత్తా
వాజులలని నిర్వహ్యుగ జరిగింది ఆటకువర్ధికులొక వీరు
భోజన సమపాటులయల చేసిరి. బాంపురమువారికి, ప్రాశె
సమ యుజనురాయగోగి రావుగారికి రైయకట్టలపల్లి కా
శ్యకీర్తిగొందిరి. ఆర్యులకుల వరకును ఒకయుత్సాహము
తో నొకపట్టుదలతో పనిచేసిన, పోత్తెరుగారు కుదుర్చులు.
ఒక సరణు.

వారున వ్యామూలకాళావనా కేర్పూరిని గిన్నెయ
బరంపురమువారు దెయియగొనిరి 20 క తేదీ ప్రకటింపి
తంతివార్త నుయొంది కాద. మాస్వకీయ విలేఖరుడివ్వుకు
తెలియజేయుచున్నాడు. 20 క తేదీ బరంపురమునుండి ఒక
విలేఖరు డిల్లెర వార్తను మేము ప్రకటింపితిమి గాని యందలి
వివరణలు ముదిలేఖరుడు వార్త నువరకు మూసతెలియ
లేదు. వాడపాలెం రాత్రి వాతశాలవారు బహుకృతి గిన్నెయ
గెల్చుకొనిరి. (ఆం. పు. ను)

వారికల ఆత్మహత్యలు:— బంగళాలోనుండు వారిలో
కిరణునూ న పోగొని దగొండుగొని ఆత్మహత్యలు చేసెనను
దురాచారము ఎట్టిరి పోవు బంగళా ఇ యును ప్రజలు
నెట్టిరి తెలి యజేయుటకు కలకత్తా యందు సభ చేయెను. ఈ
విలేఖము ప్రజాపతి సమయమున దిగి యే ప్రజలు
చేయుచున్నాడు.

ఈయన సామ్రాజ్యకావనసభిలో కర్ణుడుగానుండు
గోరీ ఉంగ్ల సామ్రాజ్యపాతత్వమున స్థిరమగుటలెవని చెప్పే పురి
కర్ణుడుగానిని కోరగా శ్రీరామ కట్టు ధుర్వపత్రిమున సంసరి

THE GREAT WAR.

Sir Roger Casement's Trial Begins.

25TH DAY OF VERDUN BATTLE: STRONGEST GERMAN ATTACK.

France Cedes Ground to Ruin Germany.

GERMAN CHANCELLOR OPPOSED TO TERRITORIAL GAINS.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Lord Selborne's Resignation Discounted.

LONDON, June 26.

The resignation of Lord Selborne is discounted. It does not affect the Home Rule situation.

The Casement Trial Begins.

LONDON, June 26.

The trial of Sir Roger Casement on a charge of high treason opened at the High Court to-day before the Chief Justice and Justices Horridge and Ivory and a jury. The Attorney-General and the Solicitor-General are prosecuting and Sergeant A. Sullivan, Mr. Artemus Jones and Professor J. Morgan are defending. The Court galleries were packed. The prisoner pleaded not guilty. Numerous jurymen were challenged.

Ulster Home Rulers Decision.

Received with Relief.

LONDON, June 26.

The decision of the Belfast Conference was received in London with relief and satisfaction. No further difficulties are anticipated. The issue in Belfast was doubtful until Mr. Devlin made an eloquent appeal and gave intimation that he and his colleagues would support Mr. Redmond in resigning, which carried the day. The meeting of four thousand persons at Cork convened by Mr. William O'Brien passed a resolution protesting against a settlement involving partition of Ulster.

Lords Balfour, of Bursleigh, Cromer, Halsbury, Middleton and Salisbury in a statement declared that the question is not local but imperial and should be dealt with after the war.

Ships Sunk.

LONDON, June 26.

The British steamer "Astrologer" and five Italian sailing ships have been sunk. A Danish schooner has been attacked and set on fire.

Honours for Indian Army Officers.

LONDON, June 26.

The "London Gazette" announces that the Distinguished Service Order has been awarded to Major Dopping Hepenstal, First Gurkhas; Captains H. K. Hunt, 25th Punjab; P. F. Gow, Medicals, and P. C. Hobbart, Engineers.

The Military Cross has been awarded to Captain W. R. James, 89th Punjab; Lieutenants T. N. Kemp, 9th Gurkhas; C. Tedman, Indian Army Reserve of Officers; and Second Lieutenants W. G. Gough, 2nd Gurkhas, and J. A. Kiddle, and F. A. Menzies, Indian Army Reserve of Officers.

The Silver Market.

LONDON, June 26.

Messrs. Montagu's silver report says a rise in price caused dear sales from Indian bazaars which were checked by the ensuing fall. The clearance of supplies caused a recovery. Exports of silver for the first five months of the year declined by 37 per cent, but the decrease was more than recovered by a reduction of nearly sixteen million ounces in shipments to India.

France.

A Cruiser and Destroyer Torpedoed.

LONDON, June 26.

PARIS.—The Italian auxiliary cruiser "Litta di Messina" and the French escorting destroyer "Fourche" have been torpedoed in the Straits of Otranto. Most of the crews were saved.

German Determination to Capture Verdun Terrible Losses in Attack.

LONDON, June 26.

The hundred and twenty fifth day of the battle of Verdun witnessed numerically the strongest German attack hitherto made, says a French semi-official statement. The Germans continue to pay a fabulous price for the smallest gains. For instance, they suffered terrible losses at Fleury in order to occupy a few houses at the entrance to the village. Clearly the German General Staff will renounce the struggle only when they no longer possess the means to keep it up. They wish to save German prestige and capture Verdun at any cost, even though its possession has no longer any military advantage.

France's Policy.

LAHORE, June 26.

LONDON, June 25th.—The "Pall Mall Gazette" points out that throughout the Verdun operations France has ceded ground at the price of German casualties, believing that the process will end in Germany's ruin. There is no reason to doubt that the policy is working satisfactorily.—("C. and M. Gazette.")

Italy.

Austrian Retreat in the Trentino.

LONDON, June 26.

ROME.—It is officially announced that the Austrians have begun to retreat in Trentino and that the Italians have recaptured several positions. They continue to advance vigorously on the hills of Ebene.

A communique says the Italians achieved important successes and forced the Austrians to evacuate Castle Gomberto, Asiago and Monte Cengio, and are following up the enemy hotfoot.

Italians' Brilliant Progress.

LAHORE, June 26.

LONDON, June 25th.—The Rome correspondent of the "Central News" states that the Austrians between Adige and Brenta have been driven back from one to two kilometres. The Italians are progressing brilliantly on the Asiatic-Asiago plateau.—("C. and M. Gazette.")

Greece.

Bulgarian Attack Repulsed.

LONDON, June 26.

SALONIKA.—The Bulgarian attack on Poroy has been repulsed.

Germany.

Opposition to Territorial Gains.

LAHORE, June 26.

LONDON, June 25th.—Dr. Von Bethmann Hollweg has authorised a statement that he endorses Herr Scheide-mann's opposition to the territorial gains from the war.

Arabia.

Arabs and Turkey.

Mahomedans Feeling in Lucknow.

LUCKNOW, June 26.

Maulana Abdul Bari, in a telegram to the Private Secretary to H. E. the Viceroy, says that the news of the declaration of independence by the Sherif of Mecca has produced consternation among the Muslims and is causing them most painful anxiety. An emergency meeting of the Council of the All-India Muslim League will be held this evening to consider the situation. A public meeting of the Muslims of Lucknow will also take place at Rifa to-morrow.

Austria.

The Russian Advance.

LAHORE, June 25.

LONDON, June 25.—The Russians at Weznitz and Gurahumora are over 40 miles distant from the Stral and Dvina passes respectively.—("C. and M. Gazette.")

United States.

President Wilson's very Strong Note.

LONDON, June 26.

WASHINGTON.—President Wilson has sent a very strong note to Mexico demanding the immediate release of troops captured at Carrizal.

Alleged Theft of Hospital Comforts.

From Bombay Dock.

BOMBAY, June 26.

The C. I. D., Bombay, have under enquiry a case in which they have already arrested three persons, all employed in the Royal Indian Marine Dockyard, in connection with the alleged theft of three cart-loads of provisions and hospital comforts, the property of the Supply and Transport Corps lying at the Alexandra Dock. It is stated that three carts loaded with tins of provisions, such as condensed milk, cheese, butter and other hospital comforts, passed out of Alexandra Dock through the main gate on Saturday last on a pass alleged to have been signed by Inspector J. Smith of the R. I. M. Dockyard. Igna Furtado, assistant to Smith, followed the carts. The Customs Preventive Officer at the gate became suspicious about the carts' movements and dogged Furtado. The latter, it is further alleged, on finding that he was being shadowed by the Customs Officer, returned to the docks with the carts and got them back inside the dock limit. The Customs Preventive Officers, Mr. Ackroyd and Chief Inspector Mr. Maguire interposed at that stage, stopped the carts and communicated with the C. I. D. and the Dock Police, Superintendent Sullivan and Inspectors Jefferies and Shaw arrived on the scene, took the stores in their charge and arrested Mr. Smith and his assistant Furtado. Subsequently they also put under arrest Henderson, Mr. Smith's assistant. All the three accused were placed before the third Presidency Magistrate to-day and remanded, to enable the police to complete their enquiries.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Bombay.

Durbar of Deccan Chiefs and Sardars. Interesting Function by Lord Willingdon.

POONA, June 26.

His Excellency Lord Willingdon to-day initiated the practice of the Governor himself holding the usual birthday durbar of the Chiefs and Sardars of the Deccan instead of leaving it to the Agent for Sardars to do so. The function had many of the features of a levee, there being a large gathering of Chiefs. Among those present were the Chief Bhoosle of Satara, Chiefs of Ough, Akarkot, Bhor, Phalten and many others, all of whom were presented to H. E. Lord Willingdon at the opening of the Durbar by Mr. Robertson, Chief Secretary. In addition to these Chiefs there were present members of His Excellency's Council and the principal European and Indian gentlemen now in Poona. Lord Willingdon drove in state to the Durbar and was received with a salute by a Guard-of-Honour furnished by the 4th Wiltshire. After he had taken his seat on the 'dais' the Durbar was declared open, and Mr. Robertson, Secretary to Government, presented the Chiefs to His Excellency. When this had been done Lord Willingdon addressed the assembly. Dresses of honour were then presented to the Khan Saheb Bhoosle of Satara, the Raja Saheb of Akarkot, the Chief of Ramdurg, the Chief of Savanur and Sardar Mudhar of Poona, Taher Sayidin of Surat and Ahmed Ali Khan of Poona as also several others. Distribution of flowers concluded the ceremony.

POONA, June 26.

In addressing the Durbar of Chiefs and Sardars of the Deccan Lord Willingdon said:—

Chiefs and Sardars in the Deccan and Gentlemen:—

In rising to greet you this afternoon I wish in the first place to give a short explanation of the reasons which have impelled me to change the long and established custom of personal visits between the First Class Sardars and the Governor to the more formal and dignified ceremonial of a Durbar which form of interchange of courtesies between the Governor and Sardars was last held in the year 1863. This custom of personal visits was established many years ago at a time when the Governor had few opportunities of meeting the Sardars and when, I venture to think, he had more leisure at his disposal than have Governors at the present day. I am quite sure that you will not think for a moment that by making this change I am exhibiting any lack of courtesy to yourselves, or of consideration for the dignity of your position. Nothing is further from my intention. But when we consider how great an improvement has been made in the means of locomotion and by development of roads and railways with the result that the Governor is fortunate in being able to meet you more frequently on private and social occasions, I have come to the conclusion that I might fairly ask you to dispense with the old custom of official exchange of visits and invite you all to meet me in a Durbar when in my official capacity I could review the chief wants of the past and make such remarks with regard to the future as might be of interest to you as Chiefs and leading landowners in this part of the Presidency.

Since last you met here in Durbar in the year 1915 we have to regret the death of no less than 13 Sardars among whom I would mention Sardar Shivaji Aana Saheb Bhoosle of Satara the descendant of Shivaji in the elder line, Sardar Coopuswanay Mudhar who for long years was a prominent and respected citizen of Poona, Sardar Sayana Abdulla Bhai the High Priest of the Bhora community and the ancient Sardar families of Dahode, Vinchurkar and Purandhare have each lost a leading member. We have to give our felicitations to the Chiefs of Jamkhadi and the Chiefs of Akarkot on the birth of sons in the year 1915, and the Chief of Miraj (junior) on the birth of a son on May 29th of this year and to Sardar Bivalkar on receiving the Kaiser-i-Hind Medal of the 1st Class during that year.

Turning to the progress of the war I am glad to have this opportunity of expressing to you my very sincere appreciation of the fine example you have set in your States and Districts of loyalty to your King Emperor and of steadfast determination to do all in your power to help forward to a successful issue the great war in which the Empire is engaged and of the generous help you have given to our funds in this Presidency for the relief of our gallant troops and for assisting families in distress. In particular I desire to acknowledge the munificent donation of one lakh made at the outset of the war by Pant Sachiv of Bhor whom I am glad to see present here to-day. He has added to my obligation by permitting me to announce that he has decided in celebration of the present occasion to contribute a further most generous contribution of Rs. 10,000. Your example has, I feel sure, had a great effect among your people in giving them a true conception of the reasons for and the progress of the war and dissipating those numberless false rumours which were busily spread abroad in its early stages. I am certain that I can rely on your help in the future, if it becomes necessary to make a further appeal for our funds and I am sure you will not take it amiss if I venture to urge you as far as you can to give valuable assistance in the successful prosecution of this struggle by subscribing to the loans which are being raised for supplying the necessary funds to meet out the war expenditure. While many Chiefs and Sardars in the Presidency have desired to perform their duty to the King Emperor by active service at the front, it has been only possible to gratify this laudable desire in a certain number of cases of the Deccan Sardars. The Chief of Akarkot had the honour of receiving a commission in the 1st Bussara, with which regiment he served for some months in England before he was sent to France on active service. His regiment was under the command of a

TELEGRAMS.

Transported for Life.

Judgment has been pronounced by Khan Sahib Shaukh Aul Ali Sessions Judge, in the case of alleged murder in which Kana, Nabia and Fateh, coolies, were charged with the murder of Lala Lokuram, contractor, Hajwah canal. All the three accused have been sentenced to transportation for life under Section 303 of Indian Penal Code.

Anniversary of the Death of Prof. Agaskar.
A Proposed Cosmopolitan Dinner.

BOMBAY, June 27.

The anniversary of the death of the late Professor Gopal Ganesh Agaskar, who in his life time rendered valuable services to the cause of social reform, education and literature as editor of the "Sudharak" newspaper and as a life member of the Deccan Educational Society, will be celebrated here by a public meeting on the 2nd July after which the Hon'ble Mr. Paranjpye presides. It will be followed up by a cosmopolitan dinner which forms a prominent feature of the celebrations. A working committee has been formed with Sir Narayanrao Chandra-
warner as its chairman.

Burma.

Bursting of a Bund.
Gardens Damaged.

Three Chinese vegetable gardens were damaged yesterday morning by the bursting of Elephant Tank bund to the north of Shwedagon pagoda. A great volume of water swept down the hill into the gardens which were inundated. By the time the P. W. D. officers hastened to the scene, the leak in the bund which was at first four feet square had increased to nearly twenty feet square. The whole of Myenigon village was flooded, but fortunately there was no loss of life as the villagers had sufficient warning to leave their houses. To heavy rains in the past few days is attributed the disaster.

A Steamer Aground.

RANGOON, June 27.
The American steamer "Hanmeah" chartered by firms in China and consigned to Rangoon Chinese merchants went aground on Sunday on the sands beyond Elephant Point. It may be necessary to jettison the vessel which was carrying general cargo and a number of Chinese passengers who were conveyed into the port in launches last evening. It is hoped to get the steamer off in a day or so.

Death of a Sepoy. Under Suspicious Circumstances.

RANGOON, June 27.
Sepoy Krishan Nair, 79, Carnatic Infantry, having died under suspicious circumstances yesterday a post mortem has been directed to be held. It appears that he was a patient in the Regimental Hospital and had occasion to complain to sepoy Mangapati and Bhoomiah of insufficient rations being given to him, and threatened a report them to the Recruiting Sergeant. When the patient got near the Hospital bungalow two sepoy set upon and gave him a beating. Shortly after he died. The two sepoy have been lodged in the regimental guard room pending the result of the post mortem.

South India.

Mr. Asad Ali Khan.
Granted a Certificate of Naturalisation.

MADRAS, June 26.

We are informed that on an application from the Hon'ble Mir Asad Ali Khan Bahadur, who stands for election to the Imperial Legislative Council, H. E. the Governor-in-Council has been pleased to grant him a certificate of naturalisation as a British subject.

Mysore.

Bikanir Maharajah,
Leaves for the Gold Fields.

BANGALORE, June 27.
His Highness the Maharaja of Bikanir and party arrived here last night at 9 o'clock and resided at the palace. His Highness left this morning to visit Kolar Gold Fields and is expected to back here this evening.

BRIEF TELEGRAMS.

Intending passengers are warned that until further notice there are no sailings from Egypt to Greece.

The P. and O. Mail "Arabia," with the outward mails and 88 passengers, left Bombay Harbour at 5.30 P. M. yesterday.

The P. and O. Company's steamer "Kaisar-i-Hind," with the outward mails from England of the 16th instant, passed Suez at 4 P. M. on Sunday, the 25th instant.

It has been decided to hold the next session of the All-India Bhatta Conference at Lahore during the Christmas holidays. A Reception Committee has been formed.

The "Tribune" of Lahore reports that a young Punjabi doctor, Sohan Lal Bhatia, M. B. C. M., Cambridge, has been working as House Surgeon of St. Thomas' Hospital, London.

In supersession of the Madras Telegraph Office notification dated 24-6-16, it is notified that Private and State messages will be accepted for "Bahrein" in the Persian gulf at the usual rate for Bushire plus eight annas and four annas a word respectively in the case of private and State telegrams.

Weather Report.

There is almost a complete break in the Arabian Sea monsoon, but the Bay monsoon continues fairly active. Rainfall has been nearly general in Lower Burma and Bengal and local in Upper Burma, Assam, Bihar and Orissa, Central India east, in Konkan, Malabar, Mysore and Madras Deccan. A few falls also occurred in Mussoorie Hills, West Central Provinces, Bombay Deccan, and north Madras coast.

The Chief amounts are:—Bassin, Kyaukpny, 2 inches; Akyab 1½, Moulmein and Diamond Island 1, Myitkyina, Cherrapunji 6, Cox Bazar, and Mymensingh 1½, Bogra, Dattonganj and Marmagao 2.

FORECAST.—No great change.

ఒక సిపాయి మరణము.

అనుమానాస్పదమగు సందర్భమున కలుగుట.
రంగును బాను 27: — 79 వ కర్మాటక పదా-
దశము నందలి కృష్ణవాన్యమున అను నిపాయ నిన్నును అను-
మానాస్పదమగు సందర్భమున చనిపోయినందున శివవర్తి-
చేయవలసినదని అధికారలాభాపించిరి. ఈనిపాయ నే-
తైద్యశాలలో చికిత్స చేయబడుచుండెను. మంగళతిథియును
అను నిపాయ లభిని కావరపదార్థములను తక్కువచే-
యవచ్చునని నిపాయాలను చేర్చు సాధ్యముగాదితో నా. అ-
భిర్యాదుచేసి మరల తైద్యశాలకు వచ్చుచుండగ వాయుద్వ-
నిపాయమును తైద్యశాల ను మీ పము న నా త ని-
కొట్టిరి. కొట్టిన మది కొంతసేపటికే ఆతడు చచ్చిపోయెను
అనిపాయాల నిద్దరి శరపరిక్షాఫలితము లేకువరకును అచట
యొకకొలుబు వేటిది.

చిత్రపూరు వారము.

ఈ నెల వానల శ్రీమత్ నానలకమ్మ పరిమళం వాణిపొసిన
వారికాకాంక్షలను కలిగివేసి, ఆ శ్రీకృష్ణులను చేసి సాగుబోయి
బడతామని. ధాన్యాలను పంటలు క్రమక్రమముగా పోయి
చున్నవి.

వానజురేక కలరానచ్చింది. దానిచికిత్సకై శ్రద్ధవంతు
మొకటి పంచదానిని కాని, వాడతరవాడు. దేశము పిచ్చియు
అనుటచేత, ప్రయోజనములే గాక నానామధ్యుంది.

హైదరాబాద్ క్యాబ్స్ యొక్క డిమాండ్ కోసం ప్రత్యేక బస్సులు పంపిణీ చేయబడతాయి. వీటిని హైదరాబాద్ క్యాబ్స్ యొక్క సేవల కోసం ఉపయోగించబడతాయి. వీటిని హైదరాబాద్ క్యాబ్స్ యొక్క సేవల కోసం ఉపయోగించబడతాయి. వీటిని హైదరాబాద్ క్యాబ్స్ యొక్క సేవల కోసం ఉపయోగించబడతాయి.

23వ తేదీన జిల్లాబోర్డు మాటింగు జరగను. స్త్రీ విద్యార్థి
విషయకమైన పరిభ్రష్టాజ్ఞను గురించి పర్యాటాచించుటయే
వాటిపైను కార్యక్రమము. స్త్రీలకై జిల్లాకళామండలము
మున్న తపాలశాలయైనను ఉండవలెనని ఎమ్. గంగారాజుశంకరు
అగ్రాధ్యక్షునిచే ఆరంభమున ప్రతిభుటింగుచేసినను తుద
కా ప్రకారమే తీర్మానించబడినది.

యూనియన్ చెర్మనసు రె డు సరెక్టర్లు ముఖ్య గా భాషి
పడియున్నది తాలూకా బోర్డు వారు తాలూకా కపు ఏర్పాట్లు
మాతిగిమే చేరూచున్నారు. జిల్లా బోర్డు వారు జ్యోత్సము కు
గఁ జేసికొనుట యుజ్యము. ఇంటికిన్న హెచ్చించఁ జదిది
హెచ్చించఁకుండదని పాటు తిరుభ్యుతావారి కొకడు మా జను
వెట్టివారు. అది ఏ నూర్వనారాయణ మూర్తిగారి యధీనము
చేయఁజదిపది ఇప్పటికి రెండు నెల త్రె నను పానాధికారులు
దానిని పుభ్యుజ్యమునా కి పంపలేదు. ఈ సందర్భరపు పన్ను
నకు యూనియను వారు రక్షణదేడిమాండు చేసినారు.

ఇక్కడి పాఠశాలలో ఈసంవత్సరము మూలుసైన్
లు తరగతి పూర్తింబడెను. ఈ పాఠశాల ఖమ్మలై
జిల్లాబోర్డువారు సలహానుసక 15 నందల రూపాయల
విరాళ మొసంగెదమని వాగ్దానము చేసెనున్నది. ఇక్కడి
ప్రభుత్వశాలి బాలికాపాఠశాల కొకయోగ్రుతు ప్రధానో
పాధ్యాయుడుగా నియమింపబడినాడు. అక్కడ చతుర్థ
తరగతి బాలికలు తెలుగునాడు. కాబట్టి యాంధ్రదేశాధి
నోపాధ్యాయుడుగా నియమింపబడవలెనని విద్యాశాఖాధి
కారికొక యర్జీ పంపబడునని తెలియవచ్చుచున్నది.

మదనపల్లి వార్డుల ౧౩, ౧౪, ౧౫ నుంబంధించి పాత
కాల 12-వ లేదా 13-వ నెంబరు ౧౩, ౧౪, ౧౫ గిరిరావుగూడ
తన క్రధానోపాధ్యాయుడైనా చాలామందిని. వారిస్థా
నానా ప్రాధికారాన్ని మోస్తూ ఉండి ని. రామయ్యగారు
నియోగించ బడినాడు. ఎమ్. ఎన్. మూడు ఎమ్. పి. గారు
పెళ్ళి తనగా రది చే నారు. మా బిల్లుకు.

శ్రీరేవులవ పాచిరాజు వెంకయ్య, బి.వి. గార - జ్వ
చలము తహశీల్దారుగానుండి వీరు స్వస్థులుగు రాజమహే
ద్వి గరములో 26 నవంబరు 11 గంటలకు పరమ
గతులైనామనిచివ విచారమునున్నది ఈయకామరన
ముం కలిమూతవ్యాధికారణము తెలియదున్నది వీరాప్రాం
ములలో నను స్థవిధులు జననమృత్యుగ బ్రవర్తించిరి - మ
విశేషము.

శ్రీమదు త్తిప్పవలూరు

రంగును పూను 27 — హృదయ అమోకావా
జ్ఞుడు అధివారమునకు విలిఫేటు పోయింటియొద్ద ఇన
కలో చొచ్చుకొనినది. పున్నాణిమలు మున్నగు వారు పడవ
లారేవునకు గొనిరావడిరి. ఒకటి రెండు దిములలూ యో
తేల్చబడవచ్చును.

దక్కను సర్దులుల దర్బారు.

కృతసాయము విషయమై ముచ్చటించుచు నిల్చిం గడ
 ప్రభు విట్లు నెఱ. కృతసాయ వజ్జివృద్ధి కావలయునన్న మాకు
 జరుగవలయును. కృత సాయము చేయుటయుం
 నవీన మార్గముల నలంబించి పశువు, నీతి నభివృద్ధి చేయవ
 యును. ఈ ప్రభోభివృద్ధియందు ప్రజలు దొరతనము వాడి నమ
 యడవలయును. కూలీలు మున్నగువాటి కష్టములైన నె
 అదాయ మధారపడి యున్నది. గణక వీరి విషయమున క్ర
 మముగాని ఉన్నతదశానికి గాని వలయును.

ప్రొఫెసరు ఎగాస్కరు.

పాంచత్యోహోత్సవము.
బొంబాయి దాను 27. — గోపాల్ గజేక్ ఎగాన్సు
గారు సుధారక్ పత్రికా సంపాదకులుగను, దక్కను
ద్యానభాసభ్యులుగ నుండి తరు జీవితకాలమున అపారము
జేక నేల నొసర్చియుండిరి. వీరి పాంచత్యోహోత్సవ సభ జు
2 వ తేదీ పరంజీ ప్రెగారి యధ్యక్షునిక్రింద జరుపుట
సభయైనతరువాత విధవాకులపా లేకపంత్రిని గూర్చు
భుజింబారు. కార్యనిర్వాహక సంఘ మొకటి ఏర్పాటైనది.
సంఘమునకు నర్ నారాయణ్ సందవార్కుల గారధ్యక్షులు

శ్రీ జనమునకు ముఖ్యమగుభూషణము.

చక్కని తలకట్టు.

వట్టువలె, మెత్తనై, దట్టముగానుండు నల్లనిశిరోజముల కోరిని శ్రీలుందురా?

కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టరు)

శ్రీలకు తప్పనిసరి. మెదడునకు కనిబెట్టుతారలకును శ్రీలకును, చిప్ప బనియేలేదు. ఉష్ణాధిక్యమునకు తలచల్లబడును, నొప్పిపోవును, బట్ట తల బాగుబడును, అన్నిటికన్న మిన్న నువాసన లభించును.

మెనునూరు వస్తుప్రదర్శనమున బంగారుపతకము

బహుశురి బడసినది. దీని ప్రాధాన్యము విశేషముల బొగడుట కిదియేచాలును. ఊరక గార్వరంటీలు పూచీలు, ఇయ్య నేల కేళిమందంటును వాడబడుచున్నది. యొకటియే. ఇంతవరకు వాడి చూడకున్నచో తెలుసే వాడును. నిశ్చయముగ సంతోష మును గలిగింపగల గొప్పవస్తువు. ఒక్కసారి వాడినచో ఎల్లప్పుడును మీరే విడవరాదనాలరు.

వాచ్యరిక:- కామినియా ఆయిల్ అడిగినప్పుడు కొందఱు మోసగాండ్లు ఏదో యొక సామాన్య నూనె చూపి "ఇది చాలామంచిది. మిక్కిలి చక్క" యనిబెప్పి దానిని కొనుచు తెప్పయిస్తారట. ఆమాటలచే మోసపోకుము. ఆ నూనె లలో వారికి మిక్కిలి లాభము వచ్చుచుండుటచే అట్లు చేయుచున్నారు. కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టర్డ్ మాడ్కు చూచి కొనుడు.

ఒక సీసా రు 1-0-0. ఏ. పి. రు 0-4-0
8 సీసాలు రు 2-10-0. ఏ. పి. రు 0-7-0

సోలువజేంట్లు, ఆంగ్లో. ఇండియన్ డ్రగ్స్, అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

55. హమ్మనసీడ్ మార్కెటు, బొంబాయి

124

మదరాసు ఏజెంట్లు:- సుహతా ఫురుషర్స్ తం మూల్తి, 29, చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడి నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

అతరుభృత రక్తమునకు జనించుబాధ్యులకు కీరీతులంతటి మందు. కుడిపులను, చచ్చలను, గండమాలను శుభ్రము, చాతకృత్తులను అన్ని విధములను గలగు నర్మరొగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

28

అనావధిసార్వత్రికము గల మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యకత్తివలె అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కీరీతులనందలి పాదరసదోషములను, చులబద్ధమును కార్మిసంబంధమును నొప్పిలను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. కీరీతారొగమును గలగు కేయము. 16 రోజులవరకు మందులకు 4 షేషుల బుడ్డిలలో అయ్యుటకు.

ప్రాప్తిరు:- పి. డి. సావంత్. ౧౪౪. వననవాడి నం ౨ బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

Silks!

అద్భుతము!

Silks!!

Silks!!!

సాగరికత హెచ్చికొలది ప్రపంచము అందఱుగలవస్తువుల నిఖిలమిందున్నది. జనులకు కీరీతసాందర్యము కల వలయు వస్తువులకొరకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఈ కీరీతమునకు అందఱు తెచ్చు వస్తువులన్నిటిలో మనము ధరించు దిస్తులే ప్రఖ్యాతమైనవి. అందుచే జీవోపయోగముకొరకు, మా స్వలాభము కొరకును, జపాన్, నూరల్, బెంగళూరు మున్నగు స్థలములందలి మేలైనపట్టు తెప్పించి అనేక అందమైన ఆచులలో (నెల్లూరం, గోరం, వజ్రీ, వాడం, మామిడం, దిండికల్ అంతు వగైరా) ఎక్కువసాధ్యము, తేలు, తిరుగు, మృత్యుగల, ఖండువాలు, చీరలు, కంచలు, కోటులను, తలగుడ్డలు లోనగునవియు నేముంచుచున్నాము. ఇదివరలో మావద్దబట్టు ఖరీదుచేసిన వారిలో కలుపురనుండి మాకుచేసిన యోగ్యతాతక్కిములే మేము తయారుచేయుచు బట్టలయొక్క ప్రాశస్త్యమునకు నిదర్శనము. విలయుతారు ఈక్రింది చిత్రసామాను వ్రాయవలెను.

ఖరీదు	వెడల్పు	పొడవు	
అంగుళములు	గజములు		
12-0-0	47	8	నూరల్ పట్టు ఖండువా తెలుపు, గోరల్ కలరులోను
10-0-0	47	8	నూరల్ పేక ఖండువా, తెలుపు గోరల్ కలరులోను
7-8-0	47	8	జపాన్ పట్టు ఖండువా తెలుపు
11-4-0	27	5	నూరల్ పట్టు తలగుడ్డ, తెలుపు గోరల్ కలరులోను
11-4-0	32	5	నూరల్ పేక తలగుడ్డ, తెలుపు, గోరల్ కలరులోను
8-12-0	32	5	జపాన్ పట్టు తలగుడ్డ, తెలుపు.
8-0-0	54	1	జపాన్ పట్టు కోటుగుడ్డ, తెలుపు.

489

(10-8-18)

ముప్పన సోమరాజు, పెద్దాపర, గోదావరిజిల్లా.

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు పడుపుటకు, వాటిని బాగుచేయు గలగు తరిపేయదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేదేభాగములు యేదేపనునోయెనో అవి తెలిపి తోలునపుడు స్వల్పముగానేయు రిపేరును యిచ్చునంతయు తెల్ల అభ్యాసపురస్కరముగా ఈ పాఠశాలలో, యూరోపియన్ మోటర్ల నేర్పించబడును. ఇది తెండు మానవులలో నేర్పించగలగర్వ తెలుపవారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును, అందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగివచ్చుట కొరకు 1౪ వేది నుండి ప్రారంభమగును. వ్రాసులో చేరదలచిన విద్యార్థులు జూన్ 31 వ తేదీని గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికొనవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తామునంగుడు. ఈ క్రింద నుదహరించువారికి ప్రాసీకొనుడు.

(41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు
Galley, & Co., 149 Broadway, Madras.

దయ యుంచి యిటు చూడుడు

1. నిత్యకర్మావ్తము— సవ్యరాంధ్రప్రయోగము. ఇందు స్నానసంధ్యాకంధవాది ౪౦ విషయములుగలవు. ౧-౪-౦
2. , ౧౪భాగము సంస్కృతాంధ్రభాష్య సమన్వితం. ౦-౪-౦
3. శ్రీశ్రీ త్రై రత్నము— " ౦-౬-౦
4. యోగవాసిష్ఠ రత్నములు— సాంధ్యతాత్పర్యము. ౦-౪-౦
5. పాఠశాల ప్రదీపిక— జీవా తాత్పర్యసహితము 3-౦-౦
6. యోగపాతం జలము— సాంధ్యతాత్పర్యవివరణము. ౧-౦-౦
7. రాజయోగరత్నాకరము " ౨-౦-౦
8. అభిసరై ద్యకాశ్రయ-తొట్టి జైద్యము. వచనము. 3-౪-౦
9. చాఖై ఖరీ విద్య " ౪-౪-౦
10. రోగారోగ్య విశేషము " ౦-౬-౦
11. ఆర్థికమంత్రము— సవ్యరాంధ్రప్రయోగము ౦-౧౨-౦
12. తీర్థశాస్త్ర మహాలయప్రకరణము " ౦-౪-౦
13. భక్తివిజయము-వచనము, రభాగములు 3-౦-౦

తయారుచేసె:- మా నేజరు స్వధర్మప్రకాశిని, గుంటూరు, అని వ్రాసి.

407

అలంకారతత్వ విచారము.

ఆంధ్రకవిత్వ విమర్శాంధ్రమాలికా ద్వితీయ భాగము.

గ్రంథకర్త: కుసుమంతి సీతారామయ్య.

ఇందు ప్రాచ్య పాశ్చాత్య విమర్శనా నియమము లుచ్చరింప బడినవి. కావ్యమన నెల్లుండవలెనో, కవిత్వలక్షణ మెట్టిదో, విమర్శన మేమోనను సాగవలయునో, కావ్య నిర్మాణమున కిలంకారము లావశ్యకమునో, కావ్య, మొదలగు సంశయము లన్నియు తేలవొలుకు తెలివో వ్రాయబడినవి. ఆంధ్రభాషా కుమారుల కిది మిక్కిలి యుపకరించును.

వెల. 0-8-0.

వలయువా రీ క్రింది చిరునామాకు వ్రాసి తెప్పించుకొన వచ్చును.

చివుకుల మల్లికార్జునశాస్త్రి,

479-17-6-16

వేమూరు, గుంటూరుజిల్లా.

Amrutanjan

Best Indian Pain Balm.

తల వ్యర్థము!

గుణ వర్ధిలము!!

ఆమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పులమాన్వను, వాయువుపోట్ల బోగొట్టును, చర్మపునోవుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టును

వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు

తయారుచేయబడు మంచినందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

ఆమృతాంజనము డిపో, 7, తంబుకెట్టిపడి మదరాసు.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:- గా. హరిశర్మోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

తైలినులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొనవచ్చును. బహుప్రాచీన కాలమునుండి లోకములో అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లింకు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరంభించికలకు రు. 2-0-0

అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశింపవలయు.

స్థిరమయిన సంచికలు ఏ. పి. గా వండ్లము

తయారుచేసె:- ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,

(21)

145, కాంపిడి, మదరాసు అని వ్రాయుడు

